

Het Koloniaal Weekblad

Orgaan der Vereeniging

Opggericht door Kolonel
G. E. V. L. van Zuylen,
21 Maart 1900.

„Het Koloniaal belang
is een algemeen
Nederlandsch belang.”

OOST

EN WEST

Abonnementenprijs per jaar:

Vrij aan huis of franco per post binnenland, bij vooruitbetaling. f 2.50
 Voor Oost-Indië en het Buitenland „ 4.—
 Afzonderlijke nummers „ 0.05

Prijs der Advertentiën:

Per vakje f 2.—
 Bij contract reductie.

MEDEDEELINGEN of INGEZONDEN STUKKEN moeten worden geadresseerd „aan de Redactie-Commissie”, en gezonden aan de Presidente: 7a HEERENGRACHT, DEN HAAG.

Voor Administratie en Verandering van Woonplaats wende men zich tot den Heer W. VAN DER ZIJL, 51 Verhulststraat. □
 Voor Advertentiën tot de Drukkerij „LUCTOR ET EMERGO”, AMALIA VAN SOLMSSTRAAT, Telefoon 4424, beiden DEN HAAG.

LEDEN of ABONNÉ's, die het Weekblad niet tijdig ontvangen, of zij die VERHUIZEN worden verzocht hiervan bericht te zenden aan den Administrateur, Verhulststraat 51, Den Haag.

Inhoud van dit nummer.

Een tentoonstelling van Indische aquarellen van een Javaanschen schilder. — Jongevrouwen-Scholen op Java. — Koloniaal Landbouw-Museum te Deventer. — Uit de Oost-Indische Mail. — West-Indië. — Feuilleton. — Wat de Inlander zegt. — Wat de Chinees vertelt. — Van Vreemde Koloniën. — Oost- en West-Indisch Literatuur-Overzicht. — Leestafel. — Ledenlijst. — Mededeelingen. — Officieele Berichten.

Een Tentoonstelling van Indische Aquarellen van een Javaanschen Schilder.

In de kunstzalen van den heer J. Saritjan, (Prins Hendrikstraat 77, Den Haag) is een tentoonstelling geopend van aquarellen, die voor het grootste deel Indische landschappen voorstellen en door den Javaan Mas Pirngadie, te Soerabaja, vervaardigd zijn.

Na den dood van den bekenden Raden Sa Léh, die veel dierenfiguren geschilderd heeft, en wiens in het Rijksmuseum te Amsterdam aanwezig stuk „Gevecht op leven en dood tusschen een buffel en twee tijgers” in het boek „Nederlands Indië” in kleuren is gereproduceerd, heeft de schilderkunst onder de Inlanders van den Archipel geen ernstige beoefenaren gehad. Het is ons daarom een genoegen, te kunnen constateeren, dat een Javaan nu weer met sympathiek werk voor den dag is gekomen. Over 't geheel valt Mas Pirngadie's arbeid wel te loven, en zoowel zijn breedte penseelstreek, als zijn wijze van opvatting, beloven veel voor de toekomst.

De tentoonstelling wordt door niet minder dan 28 aquarellen gevormd. Mas Pirngadie, die nooit eenige artistieke opleiding genoten heeft, stelt hierin de wijde uitzichten over groene en rijpe sawahs voor, de kleine, beschaduwde wegen van het Inlandsch dorp, de donkere randen van een tropisch woud, de open vischvijvers, de rustige hoekjes van vreedzame dessa. Hij geeft niet alleen blauwe wolkenluchten, maar durft den gloed voorstellen van een horizon bij zonsondergang. Hij heeft zoowel de zonoverstraalde, blauwe zee, als de glimmerende rivier tot onderwerp gekozen, en wel zeer merkwaardig moet bijv. zijn „Achter Simpanpark” genoemd worden, waarop hij een breed kronkel van de Kali Brantas met brandrood bloeiende flamboyants aan den oever heeft afgebeeld.

In vele schilderijen zit het droomerige, het mysterieuze van de Indische natuur.

Twee stukken, „Avond aan boord” en „Indische keuken” zijn in een bijzonder mooie, donkere tint gehouden.

Wij volstaan hier met deze aankondiging, een ieder den raad gevend, deze interessante proeven van Indische schilderkunst te gaan zien.

Jongevrouwen-Scholen op Java.

Zaterdag 20 April, des namiddags te twee ure, werd in Het Gouden Hoofd, Groenmarkt, te 's-Gravenhage, de jaarlijksche algemeene vergadering van de „Vereeniging tot oprichting van Jonge Vrouwen-scholen in Ned.-Indië” gehouden.

Was het een bewijs van groot vertrouwen in deze jonge vereeniging, dat er slechts weinige leden opgekomen zijn, het bestuur ware het zeker aangenamer geweest zoo meerderen blijk hadden gegeven van hunne belangstelling, en er daardoor ter vergadering een breede gedachtenwisseling over de uitvoering der aanstaande plannen had kunnen gehouden worden, met een algemeene opwekking tot propaganda voor het doel der vereeniging als gevolg.

Over den gang van zaken in het afgelopen jaar mag men echter tevreden zijn.

De presidente opende de vergadering met een kort, geestdriftig woord, waarin zij wees op het nationaal belang van de versterking van het Nederlandsch element in Ned.-Indië, door het geven van een eenvoudige en degelijke opvoeding aan de Indische meisjes, om haar te vormen tot flinke, goed Hollandsch sprekende jonge vrouwen, aanstaande moeders van een frisch, energiek geslacht.

De secretaris las het jaarverslag voor, waaruit bleek, dat de vereeniging geconstitueerd is op 31 Maart 1911 en dat de Koninklijke goedkeuring is verkregen bij besluit van 28 October 1911 no. 52.

Het financieel verslag werd goedgekeurd en de financiële commissie voor het loopende jaar met algemeene stemmen herkozen. Hierna legde het Bestuur zijn mandaat neder, doch werd met uitzondering van een enkele, die zich niet herkiesbaar stelde, herkozen.

Bedroeg het aantal leden met einde 1911 nog slechts 63, waarvan 51 gewone en 12 buitengewone, in dit jaar steeg dit met 14 gewone en 28 buitengewone, zoodat het geheele aantal leden thans 105 bedraagt. Verder werden in 1911 41 en in 1912 19 giften, tezamen 60 giften ontvangen of toegezegd, waaronder twee boekwerken. Een gestadige toename dus der leden en der giften!

Op den 12en Maart van dit jaar werd een concert te Amsterdam door belangstellenden gehouden ten bate der vereeniging. De netto-opbrengst, zijnde f 157.74 werd in de kas gestort.

Van harte wenschen wij deze nuttige vereeniging een krachtig leven toe, opdat zij weldra met succes haar taak zal kunnen aanvangen door de stichting der eerste „Jonge-vrouwenschool” op Java.

Het is zoo goed, dat de stoot daartoe van hieruit gegeven wordt, ten bewijze, dat Nederland de nooden meevoelt van het pauperkind in Ned.-Indië en gaarne de helpende hand reikt.

Koloniaal Landbouw-Museum te Deventer.

Met ingenomenheid vernamen wij, als een bewijs van toenemende belangstelling in onze koloniën, dat in een onlangs te Deventer gehouden vergadering van het comité voor de koloniale landbouwtentoonstelling en van hen, die financiële steun voor de oprichting van het aldaar te vestigen Koloniaal

Landbouwmuseum hebben toegezegd, is besloten tot oprichting van de „Vereeniging Het Koloniaal Landbouwmuseum te Deventer”. Het doel van deze vereeniging is het stichten en instandhouden van een koloniaal museum door overneming van de verzamelingen, bijeengebracht uit de inzendingen op de koloniale landbouwtentoonstelling, haar aanvulling en instandhouding in een daarvoor bestemd museum gebouw. Het bestuur zal bestaan uit tien leden van wie vier te benoemen door de leden van de vereeniging, terwijl aan het gemeentebestuur en de ministers van koloniën en van landbouw zal worden verzocht elk twee leden daarvoor aan te wijzen.

Uit de O.-I. Mail.

Tentoonstelling te Semarang. Volgens De Locomotief heeft de gouverneur-generaal het beschermheerschap, en de directeur van Landbouw enz. het eerevoorzitterschap aanvaard over deze tentoonstelling in 1913. Aan de reclame wordt bijzondere zorg besteed.

Militaria. Kolonel Doorman, die naar Batavia is overgeplaatst, zou 26 Maart j.l. het commando overgeven aan kolonel Schuett, die 20 Maart j.l. als afdeelingstevens brigade-commandant fungeerde.

Majoor v. Witzenburg trad 20 Maart j.l. in functie als nieuwbenoemde directeur van het materieel der artillerie.

Bevordering bij verlof. Men schrijft uit Buitenzorg aan het Bat. Nblad:

„Naar aanleiding van de in Holland genomen beslissing, dat de majoor der infanterie Den Doorn de Jong twee achtereenvolgende promoties gedurende een buitenlandsch verlof kan maken, en als kapitein naar Europa vertrokken, als luitenant-kolonel in Indië kan terugkeeren, wordt er over gedacht om met dit geruchtmakende antecedent rekening houdende, de ter zake bestaande bepalingen te wijzigen.

Uit het antecedent blijkt nu overtuigend, dat men bij het ministerie van koloniën vindt dat majoor en oversten één rang met verschillende benamingen en betalingen zijn en dat er geen onderzoek behoeft plaats te hebben naar de bokwaamheid om van de eene categorie in de andere over te gaan, evenmin als men eischen of waarborgen vraagt aan een kapitein, die na een zekeren tijd in een hogere klasse van betaling komt.

Maar geheel en al zonder eenig voorbehoud zou men deze in den grond onbeduidende kwestie kunnen regelen wanneer men, evenals bij de marine, den majoorsrang definitief afschafte en de kapiteins in eens tot luitenant-kolonels bevorderde.

Wanneer deze door de belangen van het leger reeds zoo lang geëischte verandering zou kunnen tot stand komen, dan zou het antecedent den Doorn de Jong, hoe ook als afwijking van den algemeenen regel afgekeurd en veroordeeld, ten slotte toch zijn goede gevolgen hebben.”

De Javabode voegt hieraan toe, dat voor dit denkbeeld zeer veel valt te zeggen. De promotie van majoor tot overste is nooit anders beschouwd dan als een eenvoudige salarisverhoging waaraan nu eenmaal een titelwijziging vast zat. En

wanneer men bedenkt, dat er Kamerleden-officiëren zijn, die zonder ooit actief te dienen, alle rangen door loopen, dan lukt het denkbeeld nog meer aan.

Beroepskeuze voor inlandsche jeugelieden. Door de commissie voor de volkslectuur, waarvan de directeur van Onderwijs en Eeredienst, Dr. G. A. J. Hazen, voorzitter is, is een zeer nuttig werk verricht door de samenstelling ter hand te nemen van een handleiding voor de beroepskeuze voor Inl. jeugelieden. Reeds een tweetal deeltjes van deze in de Maleische taal geschreven handleiding is verschenen. Zij houden uitvoerige mededeelingen in omtrent de eischen van benoembaarheid, traktementen enz. van betrekkingen voor Inlanders bij de Departementen van Landbouw, Oorlog, Marine, Gouvernementsbedrijven en ook bij de Nederl. Indische Spoorweg maatschappij en Kon. Paketvaartmij.

In de nog te verschijnen deeltjes zullen de betrekkingen bij de overige departementen en die van Inlandsche onderwijzers worden behandeld. In een volgende serie zullen aanwijzingen gegeven worden voor de opleiding enz. van Inlanders voor handwerkslieden, betrekkingen in den handel, in de cultuur enz.

Inlandsche scholen. Zooveel mogelijk wordt er naar gestreefd om ook in de verschillende gewesten der Buitenbezittingen Inlandsche scholen voor lager onderwijs der eerste klasse op te richten. Op Java en Madoera bestaat reeds een 70 tal dier inrichtingen, welke in het bijzonder bestemd zijn voor de kinderen van Inlandsche hoofden en van andere aanzienlijke of gegoede Inlanders. Op die scholen wordt steeds het Nederlandsch onderwezen, terwijl het in den regel ook als voermiddel bij het onderwijs dient. In het midden van het vorig jaar is de Directeur van Onderwijs en Eeredienst gemachtigd om bij die scholen onderwijzers en onderwijzeressen der derde klasse van het Europeesch lager onderwijs te plaatsen en ze zoolang aldaar werkzaam te laten, totdat ze een totalen diensttijd van negen jaren hebben. Ze genieten gedurende die plaatsing een extra-toelage van f 25 's maands.

Thans is — naar De Java bode meldt — besloten om in een zestal gewesten der Buitenbezittingen, te Solok (Padangsche Bovenlanden), Padang Sidempoean (Tapanoeli), Telokbetong (Lampongsche districten), Medan (Oostk. van Sumatra), Bandjermasin (Zuider- en Oosterafdeeling van Borneo) en te Pabean Singaradaja (Bali) een school eerste klasse met 5 leerjaren op te richten. De laagste klasse dier scholen zal aansluiten bij de 2e klasse der genoemde plaatsen bestaande school voor lager onderwijs tweede klasse.

De gevangenen Macaoërs. Er zaten einde Maart nog een 90-tal Macaoërs in de gevangenis.

Ten aanzien van hen is de volgende beslissing genomen, weet de N. Soer. Crt. mede te deelen.

Vier hunner werden reeds het land uitgezet, en de overigen zullen, al naar mate er scheepsgelegenheid is, naar China worden teruggezonden. Dit gaat niet heel vlug, wijl de verschillende tawke's eerst nog met hun gewezen werklieden moeten afrekenen.

Chineesche belangstelling. Het staat niet stil met het zenden van geschriften aan de Chineezzen, om geldelijke ondersteuning te vragen. Sommige van die bedelbrieven zijn zelfs geïllustreerd, om meer indruk te maken. Java schijnt voor het moederland der Chineezzen als een onuitputtelijk melkkoe te worden beschouwd, maar bijzonder groot schijnt de offervaardigheid niet te zijn.

Spoedig kunnen wij op Java verwachten den gouverneur-generaal van Tjiat Kang, den heer Thung Tji Sian, die vroeger geïnteresseerd was in eenige groote stoomvaartondernemingen en nu, in opdracht van het Chineesche gouvernement, hier eens komt neuzen.

Zoodra de nieuwe republiek wat vaster gevestigd is, waarmede nog geruimen tijd kan heengaan, kunnen wij een stroom van belangstellende hooge Chineesche ambtenaren verwachten, zoo meent De Java bode.

Een Nederlandsch assistent vermoord. De Straitsbladen melden, dat op Poelau Boelang een Nederlandsche assistent, de heer J. C. van Bastiaanse, door Javanen is vermoord. De heer Van Bastiaanse had op 18 Maart een collega van de boot gebaald en wilde te Kanka koelies aanbieden voor het transport der bagage. Naar het schijnt hadden de koelies niet veel trek dien avond weer aan het werk te gaan en vielen daarover harde woorden. Wat toen verder is gebeurd staat niet vast; de heer Bastiaanse werd ten slotte aangevallen en met parangs in stukken gehoutwen. Zijn collega, de heer Bellen, die hem te hulp wilde komen, werd aan arm en pols gewond.

Dadelijk werden de aangrenzende plantages ge-waarschuwd en werd op de moordenaars jacht ge-

maakt. Ze werden uit den jungle gedreven naar de plantage Tandjong Boear, naast de plantage Shameen, waar het misdrijf werd gepleegd. Daar werden ze gevat; ze zijn op Shameen in hechtenis gesteld. Een hunner, die poogde te ontsnappen, werd door den lever geschoten.

Het lijk van den vermoorde is naar Singapore overgebracht.

Politie in het binnenland. Toen in het laatst van het vorige jaar in de Kediri'sche Landbouwwereeniging de toenemende onveiligheid van bezit werd besproken, bij welke bespreking de assistent-resident van Blitar tegenwoordig was, werd door dien ambtenaar geadviseerd tot het nemen van een proef met de aanstelling van Inlandsche politiehooftden op de perceelen; deze hoofden zouden worden gesalarieerd door de erfpachters. Een besluit kon niet worden genomen, omdat er veel verschil van meening bleek te bestaan.

Op een volgende bijeenkomst bleken velen wel wat te voelen voor den voorgestelden maatregel. Indien de door het hoofd der politie aan te stellen kepalas goed worden bezoldigd en zij een register houden van den gaanden en komenden man acht men beterschap mogelijk.

Aan den assistent-resident zijn de namen der erfpachters opgegeven, die zich met den voorgestelden maatregel vereenigen en proef willen nemen voor enkele jaren, zoo lezen wij in De Java bode.

De Chineezzen. De Chineezzen, die op den avond van 17 Februari den hoofdcommissaris van zijn vrijheid beroofden tijdens de relletjes, zijn met geldboeten gestraft. Zij verklaarden den hoofdcommissaris niet herkend te hebben.

Te Batavia worden platen verkocht, de waardigheidsbekleeders in de Chineesche republiek voorstellende in uniform, gala, of zwarte rok, volgens Europeesch model. Alleen sterren en kruizen op de borst ontbreken nog, maar dit is slechts een kwestie van tijd. Met hun forscheren lichaamsbouw maken de Chineezzen, aldus gekleed, een beter figuur dan de Japansche dwergen.

WEST-INDIË.

SURINAME.

De West van 26 Maart schrijft:

„De lichte regenbuien van de laatste dagen zijn ten goede gekomen aan de cultures, en hebben het gebrek aan drinkwater verminderd. De regens zijn echter tot dusverre van geen belang voor 't boschbedrijf. Volgens de berichten tot heden is de waterstand bij Kwakoegron nog niets gestegen.

De aanvoer van drinkwater per trein is voorloopig gestopt. Mocht het echter heden en morgen weder droog blijven, dan zal Donderdag opnieuw water worden aangevoerd.

Blijkens de kranten van Demerara, zijn ook daar de regens 21 Maart ingevallen.”

In een twee dagen later gedateerden brief schreef de correspondent te Paramaribo van het Algem. Handelsblad (zie het nummer van 16 April):

„Heden juist een week geleden meenden wij victorie te mogen roepen. Van allerlei kanten kwamen berichten te Paramaribo, dat de regens waren ingevallen. Uit later ontvangen mailbladen bleek, dat ook in Engelsch Guyana dien dag een flinke bui gevallen is. Doch sedert is het — met uitzondering van enkele lichte buitjes — weder constant droog. De aanvoer van drinkwater per trein, welke gestopt was, is heden weder hervat. De waterstand in de Bovenrivier is nog niets gestegen. Voor het boschbedrijf zijn de regens dus van niet het minste belang geweest. Daarentegen zijn de cultures opgefrist door de lichte regens. Menige boom, die zwak stond, is weder opgefleurd. Het stof in de straten is voorloopig verdwenen. De boschbranden schijnen door de regens gedooft te zijn. Als het nu maar spoedig wat harder wil regenen, dan kunnen wij met verdubbelden ijver aan den gang gaan om wat verloren is met de droogte, weder in te halen voor zoover dat mogelijk is.”

In het bovengenoemde nummer van De West lezen wij omtrent de Curaçao, een gouvernementsstoomer en de Parika, een Engelsche stoomboot:

„Beide booten kwamen de afgelopen week kort na elkander binnen, beiden van Demerara. De Curaçao had nagenoeg geen lading, de Parika was geladen tot haar lastmerk. Een betwist, dat de Engelsche dienst meer populair is dan de Hollandsche of dat de Engelsche solidariteit grooter is. Het is treurig voor onze koloniale vaartuigen, maar zij verkeerden in hetzelfde geval als Uilenspiegel, die verklaarde: ze lusten me niet, maar ik heb het er naar gemaakt!

M. SENTEUR,
Magazijn van SALON-, EET- en SLAAPKAMER-
MEUBELN, TAPIJTEN, Enz. Enz.
MEUBELMAKERIJ, BEHANGERIJ en STOFFEERDERIJ.
Complete Meubeleering -:- Verhuizingen.
TOCHTLATTEN met plaatsing 30 Cent per Meter.
Weimarstraat 172 - DEN HAAG.

Piet Heinstraat 123
Telefoon 5262.
A. Op'zandst.
Bericht aan de Dames
GEVESTIGD
2de Magazijn Weimarstraat 42A.
voorheen B. v. d. PUTTEN.
Dames Modeartikelen, Garneeringen,
Furnituren enz.

Vestigt U in NIJMEGEN!
Voor inlichtingen wende men
zich aan het SECRETARIAAT van
NIJMEGEN VOORUIT!
M. CROMMELIN, Voorzitter.
ALOYS B. JANSEN, Secretaris.

Firma OFFERHAUS & DE WAARD
(APOTH. ASS. N.W.)
Magazijn van Verband- en Ziekenverplegings-Artikelen.
BINNEN- en BUITENLANDSCHE GENEESMIDDELEN Enz.
Depôt van SUEZTHEE.
Geneeskragtige Wateren & Eau de Colognes.
COPERNICUSPLEIN 16 hoek VALKENBOSCHLAAN DEN HAAG.
Telefoon 4353.

Hotel-Pension INSULINDE.
Pension- en Hotel-verblijf,
Bankplein 2, Tel. Int. 1486,
DEN HAAG - (HOLLAND).

Firma HESSELS,
Piet Heinstraat 117. Vos in Tuinstraat 4.
Teleph. 9324x. Teleph. 9540x.
DANCKERTSTRAAT 75 - 's-GRAVENHAGE.

WILT GIJ EEN LICHTEN VEERKRACHTIGEN
TRED KRIJGEN EN BEHOUDEN, DRAAG DAN
ONS VOETSTEUNEND MAATSCHOEISEL.
Speciale Inrichting voor voetlijders
Steunzolen systeem Dr. JAGERINK.
Voetcorsets „ Dr. MILO.
ELASTIEKEN KOUSEN en CELLULOÏD-COR-
SETS uitsluitend op voorschrift van H.H. Doktoren.

Gelukkig schijnt in den laatsten tijd een andere geest in het departement te varen. En al zal het niet gemakkelijk zijn om te herwinnen wat door wanbeheer verloren is gegaan, gewanhoppt behoeft daaraan niet."

Uit hetzelfde nummer knippen wij nog de volgende berichten:

„Gedurende de door den agent-generaal dezer dagen te Nickerie gehouden inspectie, gaf een Britsch Indiër met name Doorga Shaw hem te kennen, dat hij, gedreven door dankbaarheid jegens 't lot, daarvan openlijk blijk wenscht te geven door aan ieder zijner landgenooten, die verpleegd worden in de inrichtingen Groot Chatillon en 's Landsgrond Boniface bij elk Kerstfeest een nieuw pak kleeven ten geschenke te geven.

De agent-generaal beloofde hem toen den weg daartoe te zullen wijzen.

Doorga Shaw is een welgesteld man. Hij werd door het Koloniaal gouvernement alhier aangevoerd op 27 April 1890 en toebedeeld aan plantage Waterloo. Na getrouwe vervulling zijner 5-jarige verbintenis legde hij zich toe op den landbouw en verkreeg daarvoor een stuk land in Nickerie in gebruik. Ondernemend als hij is en daarbij behoorende tot den koopmansstand oefende hij ook naast het landbouwbedrijf het winkelbedrijf uit en wel met zulk een succes, dat hij zich nu, na een 22-jarig verblijf in de kolonie, waarvan bijna het grootste gedeelte in de nieuwe kolonie, een welgesteld man mag noemen. Hij moet een aardig kapitaal bij elkander hebben, behalve talrijke onroerende goederen van groote waarde. Hij is lid van de Surinaamsche Immigrantenvereniging en zoo hij zegt, denkt hij veel te doen voor die vereniging.

Ook bestaat bij hem het voornemen om te Nickerie een gebouw op te zetten tot het houden van bijeenkomsten, en dit zoo in te richten dat zijne landgenooten die van vreemde koloniën komen, daar logeeren kunnen.

Doorga Shaw is niet alleen gezien onder zijne landgenooten, maar wordt ook geacht door de geheele bevolking van Nickerie."

„Gisteren is hier ter stede een niet zeer duidelijk telegram uit Albina ontvangen, waarin politie of militaire hulp gevraagd werd tegen stroopers in het Lawagebied, die zeer brutaal optreden.

In het Lawagebied bevonden zich de adjunct-inspecteur van politie Ringeling en de agenten Gard, Warning, Schenkers, Harlim Brunings en Drielingen, in verband met klachten van het placer der Cie des mines d'or over het optreden van stroopers die herhaaldelijk rooftochten ondernemen op het placer.

Van deze agenten is dezer dagen Drielingen ziek teruggekeerd. Volgens het ontvangen telegram schijnen de overgebleven manschappen bij Awara Soela door een bende van honderd stroopers te zijn aangevallen. Het telegram spreekt niet van verwonde agenten, maar meldt, dat drie beampten wegens ziekte terugkeeren, terwijl dringend om 20 man versterking wordt gevraagd. Verder blijkt, dat de stroopers een aanval hebben gedaan op het placer en op den directeur Pinpin. Bij deze gelegenheid is de buitengewoon agent van politie, Tannay verwond. Gelukkig beschikt het placer over een talrijke arbeidsmacht (400 arbeiders en 25 opzichters) zoodat men in staat is zich tegen de brutale roovers te verweren. Toch leveren deze aanvallen gevaar op, waar de arbeidsmacht verdeeld is over verschillende etablissementen, en is een overrompeling van het magazijn aan den waterkant, waarin voor ettelijke duizenden guldens provisiën zich bevinden, goenszins denkbeeldig. Een troost is, dat naar het schijnt, eenige der belhamels gevat zijn.

Met prijszwaardige voortvarendheid besloot het bestuur onmiddellijk een militaire expeditie naar het Lawagebied te zenden. Deze is hedenmiddag vertrokken per s.s. Albina. Zij is sterk 40 man, onder bevel van den eersten luitenant J. P. Nagtegaal. Er is aan toegevoegd een verbandgroep onder leiding van den heer F. P. Schuitemaker van den geneeskundigen dienst, en de ziekenoppassers Tjon Aman en Markiet.

Het meerendeel der stroopers behoort thuis aan den Franschen kant. Zij steken met corjalen over, werken veelal op de concessie van Donkerlui en Resida, en schijnen van daaruit hun strooptochten te ondernemen.

Hoewel het niet waarschijnlijk is, dat er zal worden gevochten (de stroopers zullen zich eenvoudig terugtrekken aan den Franschen kant) zal het zenden der militaire expeditie wel zijn nuttig effect hebben. In ieder geval zal nu wel weder een vaste post politie of militairen in Lawa worden gevestigd."

Suriname van 26 Maart bevat verscheidene stukken over de verkiezingen, waarop wij niet zullen ingaan. Voorts het eerste gedeelte van een hoofdartikel, getiteld „Het Departement van den Landbouw", waarin een overzicht wordt gegeven van de stichting van het landbouw proefstation te Paramaribo. Aanleiding tot het schrijven van dit artikel gaf het aan het slot van het overzicht in ons vorig nummer genoemde voorstel van Dr. Cramer tot organisatie van een departement voor landbouw en verwante bedrijven in de Nederl. West-Indische Koloniën, welk voorstel door Suriname wordt bestreden.

Door het Landbouwdepartement van Suriname is onlangs gepubliceerd bulletin No. 26, handelende over de Panamaziekte der bacoven. Belangstellenden worden verwezen naar het uitvoerig overzicht van dit belangrijk geschrift in de N. R. O. van 16 April, Ochtenblad B.

Onze aandacht wordt gevestigd op het Pharmaceutisch Weekblad van 21 en 22 October 1911, waarin een zeer interessante studie van Dr. J. Sack te Paramaribo getiteld „Mededeelingen over den ontdekker van het Quassiehout". Bij het artikel, dat een aardig stuk Surinaamsche geschiedenis bevat, zijn gevoegd een portret van Quassie, ontleend aan het bekende werk van Stedman en een afbeelding van herbarium-materiaal van de plant. Aan het journaal van gouverneur Mauricius ontleent dr. Sack eenige aantekeningen, die een eigenaardig licht werpen op het karakter van dezen veel besproken gouverneur, over wiens bestuur nog niet het laatste woord gezegd is.

WAT DE INLANDER ZEGT.

Een opvallende mededeeling. In de Pewarta Soerabaja van 16 Jan. 1912 no. 13; wordt mededeeld, dat in het afgelopen jaar een twintigtal Docters-djawa hun ontslag hebben genomen uit den Staatsdienst en een werkring hebben gevonden op de particuliere ondernemingen in Ned-Indië. De oorzaak van dit verloop wordt toegeschreven aan hunne geringe bezoldiging en aan den te zwaren arbeid, welke wordt verlangd.

Het salaris van een Dokter-Djawa bedraagt thans slechts f 150 's maands *), terwijl in het particuliere van f 250 tot f 400 per maand wordt verdiend. De geringe bezoldiging is in de verschillende bladen herhaaldelijk ter sprake gebracht.

Schrijver meent, dat zoo men den werkring van Dokter-Djawa met dien van een Wedono vergelijkt, die van laatstgenoemde heel wat aangenamer en gemakkelijker is, afgescheiden nog van het feit, dat die ook hooger gesalarieerd wordt en daaraan het genot van vrije woning is verbonden. De Inlandsche geneesheeren staan bovendien vaak aan allerlei besmetting bloot, zoodat het z. i. billijkheidshalve niet aangaat hem een traktementsverhooging te onthouden, bijv. in tijden van ernstige epidemiën. Beginnende met f 150 per maand, zou ook hun salaris met f 50 's jaars moeten opklimmen totdat het maximum van f 400 is bereikt.

Personen, behoorlijk onderlegd, van wien veel arbeid wordt verlangd en die in hun werkring aan groote gevaren blootstaan, mag men, volgens schr., niet afschepen met het salaris van een gewonen klerk.

Ter nagedachtenis van een Oud-gediende. Karto Troena, een der laatste Inlandsche overgeblevenen, die deel hebben genomen aan de actie der Nederlandsche scheepsmacht in de wateren van Japan onder bevel van den Schout bij Nacht Jhr. de Casembroot, in de jaren 1863/64, is, blijkens een bericht in de Pantjaran Warta van 20 Jan. j.l. no. 16, te Soerabaja overleden. Dat zijne diensten destijds op prijs werden gesteld, blijkt wel hier uit, dat hij werd begiftigd met het kruis der Militaire Willemsorde. Tot aan zijn dood vervulde hij de betrekking van kwartiermeester op het bureau van den Commandant van het Marine-établisement te Soerabaja.

De plaatselijke militaire Commandant aldaar zorgde voor een plechtige begrafenis met militaire honneurs.

Het veeartsenijkundig toezicht in de Residentie Bantam. Tot het houden van toezicht op en tot bescherming van den veestapel, zijn in de residentie Bantam twee deskundigen in functie, n.l. één gouvernements-veearts en één tijdelijke vee-mantrie, die bij de uitoefening van hunne taak door het Inlandsch bestuurspersoneel worden bijgestaan.

*) Van bijverdiensten wordt in het artikel niet gerept.

Koopt
Zwitserse
Borduursels

franco vracht & vrij van inkomende rechten direct uit Zwitserland thuis

Japonnen Blouses
van af fl. 13.50 van af fl. 3.85

Kinderjurkjes
van af fl. 8.75

Echt Zwitsers borduursel op Batist, Voile, Wol & moderne zijdenstoffen.

Vraag heden nog stalen met Parijsche Modeplaten die gratis worden verzonden.

Eveneens stalen van onze allernieuwste Zwitsersche zijdenstoffen gratis op aanvraag.

SCHWEIZER & Co.
LUZERN A 64 (Zwitserland).

HEINEKEN'S
Glazenwasscherij

□ STOOM JALOEZIEËN. □
en ROLLUIKENFABRIEK

Fabriek v. Geschilderde GORDIJNEN

in meer dan 500 dessins.

„Klenus" Stofzuig-Machine.

HOF- EN RIJKSLEVERANCIERS 's-GRAVENHAGE

Kettingstraat no. 6 TELEFOON 2478.

Tandborstels - Badmutsen - Sponsen Bandages en Gordels.

Wed. G. STREITWOLF, TELEFOON 2413.

105, NOORDEINDE 105.

HEEREN MODE- en HOEDEN-MAGAZIJN

HILLMER & Co.

NOORDEINDE 58. DEN HAAG. Telefoon 1667.

Hemden & Ondergoederen

KUNST-ATELIER

van GOUDEN en ZILVEREN WERKEN in diverse stijlen.

REPARATIE- en GRAVEERINRICHTING.

CHR. J. P. DE RUITER, CORN. SPEELMANSTRAAT 31 en WILHELMINASTRAAT 69.

's-GRAVENHAGE.

NEDERLANDSCH-INDISCH ADMINISTRATIE-KANTOOR EN HULPBANK.

's-Gravenhage — Kortenaerkade 10.

CREDIET- en BANKZAKEN. LEVENS- en BRAND-VERZEKERINGEN. ADMINISTRATIËN.

Zoodra zich een ziekteverschijnsel onder het vee voordoeft, is de eigenaar der dieren wettelijk verplicht daarvan onmiddellijk kennis te geven aan de dorpspolitie, die hooger autoriteit waarschuwt en waarna het bericht den veerarts bereikt. Daarna heeft door dezen een persoonlijk en plaatselijk onderzoek plaats en wordt bepaald of de uitgebroke ziekte al of niet een besmettelijke is. In het bevestigend geval worden onmiddellijk de noodige voorzieningen genomen en treedt het Inlandsch bestuur in actie, dat er voor heeft te waken de kampong of de streek gedurende een drie- of viermaal maanden voor allen in- en uitvoer van vee gesloten wordt.

Worden die bevelen goed opgevolgd, dan gelukt het gewoonlijk vrijwel de ziekte tot de plaats van oorsprong te beperken en verdere besmetting te voorkomen. Behalve het bovengenoemd personeel, zijn er nog keurmeesters werkzaam. Deze begeven zich niet naar buiten voor het houden van onderzoekingen, doch hebben tot taak plaatselijk toezicht te houden op den toestand van het vee en op de geslachte dieren, waarvan het vleesch op de markten wordt verkocht.

Van de vijf keurmeesters op de hoofdplaatsen der afdelingen van de residentie Bantam zijn echter drie aanwezig, n.l. te Serang, Tjiligon en Pandeglang, terwijl twee titularissen ontbreken. Deze keurmeesters worden door den Gewestelijken Raad van Bantam bezoldigd, doch het schijnt dat hunne salarissen niet voldoende zijn.

In de PEMBERITA-Betawi van 1 Febr. j.l. no. 27, wordt althans geklaagd, dat de periodieke verhoogingen nog niet behoorlijk geregeld zijn, hetgeen het gevolg heeft, dat het thans in dienst zijnd personeel bij de uitoefening van zijn taak niet met die frischheid en opgewektheid werkt als wel in het belang der zaak noodzakelijk is. Men zou gaarne zien, dat de bezoldigingen werden geregeld op den voet, zooals die bij het schrijverspersoneel, in dienst van het Inlandsch Binnenl. Bestuur plaats heeft en wier salaris van f 15 tot f 40 kan stijgen.

Beter arbeid zal dan worden geleverd, terwijl verloop voorkomen wordt.

Tengevolge van dat verloop zoude het tegenwoordig gebrek aan keurmeesters ontstaan zijn, althans het artikel vermeldt, dat reeds zes keurmeesters een goed heenkomen hebben gezocht, en dat één hunner is geplaatst op de particuliere onderneming Djohor op eene bezoldiging van f 75 's maands.

De schrijver hoopt, dat de Gewestelijke Raad van Bantam een en ander zal weten te regelen, ook in verband met de groote wenschelijkheid om het aantal plaatsen, waar keurmeesters gevestigd moeten zijn, uit te breiden, en zoodoende deze voor het volk zoo nuttige instelling in alle opzichten tot haar recht te doen komen.

WAT DE CHINEES VERTELT.

Het Chinezen-complot in de gevangenis te Malang (Java). Zes tot dwangarbeid in den ketting veroordeelde Chinezen te Malang, beklagden zich, volgens de Sinar-Djawa van 30 Januari 1912 no. 13, in den morgen van den vorigen dag bij den opzichter Van der Wal over slecht voedsel. Deze bracht de klacht over aan den Cipier van de gevangenis, die, vergezeld van den oppasser Soedjono zich naar de veroordeelden begaf met 't doel de voorgebrachte grieft te onderzoeken, zoo mogelijk daaraan tegemoet te komen en zoo noodig maatregelen te nemen.

FEUILLETON.

Inlandsche Vereenigen.

Van Inlandsche zijde werd onlangs aan De Java bode geschreven:

„Nadat de Chinezen op Java hebben getoond door de oprichting van de algemeene vereeniging Thiong Hwa Hwee Kwan een macht te kunnen ontwikkelen, die hen in staat stelt op alle plaatsen met een overwegende Chineesche bevolking een eigen school op te richten en te onderhouden, is mede bij de Inl. wakker geroepen het besef dat met een beetje goeden wil ook de niet Europeaan bij machte is iets groots in het leven te roepen. Staat de Chinees reeds overal bekend als een goed financier, de Javaan echter moet nog leeren geld op een voordeelige wijze te beleenen niet alléén, doch vooral in dit opzicht het mijn van het dijn te onderscheiden. Het streven tot het goede, door zich te vereenigen is nu bij den Javaan reeds duidelijk merkbaar.

Doch vaak wordt over het hoofd gezien de noodzakelijkheid van het huwelijk tusschen de Westersche en de Oostersche gedachte in het vereenigingsleven, opdat het meer aangepast zij aan de Inlandsche toestanden. Wel is waar is de

De veroordeelden vielen echter plotseling den cipier aan, brachten hem verschillende wonden toe, terwijl het een geluk voor hem was, dat de Javaansche veroordeelde Djodo kon te hulp komen en hem los kon maken uit de handen van de aanvallers, die daarna weldra in de cellen werden opgesloten.

Deze Chineesche veroordeelden van den stam der Tio tjoes en Kwitang zijn afkomstig van de dwangarbeiders-kwartieren te Batavia, Medan, Muntok, Banka, Benkoelen en Riouw en allen veroordeeld wegens moord. Vroeger werkten zij gezamenlijk te Batavia, doch sedert zes maanden was hun, op last van den Inspecteur van het Gevangeniswezen, Malang als strafplaats aangewezen.

Het was wel opgefallen, dat zij zich te Malang niet op hun gemak voelden, hetgeen toegeschreven werd aan het feit, dat men daar ter plaatse in de gevangenis harder moest werken dan te Batavia buiten de gevangenis, alwaar bovendien 't voedsel meer in den smaak scheen te vallen.

De cipier te Malang handelde echter zonder aanzien des persoon en liet allen, zooveel mogelijk, even hard werken, hetgeen voor de veroordeelden de aanleiding is geweest een verzoek tot de bevoegde autoriteit te richten en een andere strafplaats aan te vragen, waaraan echter geen gevolg werd gegeven. Dientengevolge werd een complot gesmeed en een geheime band gevormd van 7 personen met het doel den directeur der gevangenis, Van Wijngaarden, of den cipier L. Franje, te vermoorden en op die wijze te trachten door het ontvagen van een nieuwe zware straf van Malang weg te komen. De leider van het complot was de veroordeelde Yo Tjauw Hong; aanvoerder der bende was Kok Tjang, van Muntok, terwijl Chen Khem van Benkoelen, Tan Lok, van Batavia; Lau A Tjou, van Riouw, Foeng Toek Tjauw, van Banka en Houw Tjauw daarvan deel uitmaakten. Zij zwoeren elkander trouw en lieten met hulp van een van hout vervaardigde dobbelsteen uitmaken welke taak aan ieder zou worden toegedacht.

De persoon, die I gooide, zou den directeur doden, terwijl hij die II wierp den cipier het leven zou benemen. De anderen zouden assisteeren.

Een begin van uitvoering werd aan deze samenzwering gegeven, door niet meer te willen werken en rumoer te maken; zóó was de toestand ook op den morgen toen de boven beschreven aanval plaats had. Die dag was als een gunstige voor het te bereiken doel uitgekozen.

De opzichter Van der Wal gaf van de werkweigering kennis aan den cipier, die, op zijn bureau werkzaam zijnde zich naar de veroordeelden begaf en hen aan het verstand bracht, dat zij verplicht waren te werken en de hun opgelegde taak hadden uit te voeren en dat, als zij aan dien last niet voldeden in de cellen zouden worden opgesloten. Hok Tjang, die met de dobbelsteen II had geworpen, vergat zijne afspraak niet, kon zijn geduld niet meer bedwingen en viel het eerst den cipier aan, daarna gevolgd door de andere veroordeelden. Een deel van het gevangenispersoneel schoot onmiddellijk toe om den cipier te bevrijden, waarop een gevecht ontstond waarin aan weerszijden nagenoeg allen werden verwond.

De cipier kreeg drie wonden, de oppasser Soedjono vijf, de Javaansche veroordeelde Djodo

idé in de vereenigen en maatschappijen van den Westerling neergelegd, het resultaat van jarenlange waarneming en overpeinzing, doch de Inlandsche samenleving verschilt zóó hemelsbreed van de Europeesche, dat voorziening in de behoeften van den Inlander door eenvoudige overenting van gedachten uit de Europeesche wereld ondoenlijk is.

De Inlander is de associatie in Westerschen geest gaan navolgen, zonder eerst een klaar begrip te hebben verkregen van het ware wezen, zooals ze bij den Europeaan is: Een hoofdpersoon schenken de Inlanders vaak de macht en vrijheid in zijn doen en laten van den potentat, wijl zij zich nog niet kunnen losrukken van het begrip van hof in Oosterschen zin.

Deze onbepaalde macht, gevoegd bij de zucht voor onnoodige praal en pracht, waar kolossale uitgaven mede gemoeid gaan, die dikwijls ongecontroleerd zijn, is gewoonlijk oorzaak van het te gronde gaan van vereenigen, coöperaties en maatschappijen, welke dikwijls met een goed doel, ook in ethischen zin, zijn opgericht. De voorbeelden van Inlandsche associaties, die aan het wankelen zijn of reeds tot het verleden behooren, in aanmerking genomen het nog nieuw bestaan van het streven in de goede richting, zijn daar om dit te bewijzen.

Nu echter als een verblijdend verschijnsel is te

N.V. BERLITZ-SCHOOL Mij.

welbekend bij allen die met verlof in Nederland vertoeven.
Noordeinde alleen 42^B, boven Maison KRUL.
Telefoon 6318.

TALEN: DUITSCH, ENGELSCH, FRANSCH, ITALIAANSCH, SPAANSCH ENZ.
door ontwikkelde leeraren, uit de desbetreffende landen, die eene zuivere uitspraak vrij van dialect bezitten.
Om teleurstellingen te voorkomen, lette men vooral op het juiste adres Noordeinde 42b, boven maison Krul.
AMSTERDAM - Keizersgracht 300.

RIPPEN

PIANOHANDEL
PIET HEINSTRAT 42
ELANDSTR. 17 TEL. 4683

VERHUREN STEMMEN

F. L. VAN BOMMEL

VLAMINGSTRAAT 8-10 - Telef. 5501.

Dames- en Heeren-
= Modeartikelen. =
- Handschoenen. -

Handschoenen wasschen 7½ ct. per paar.

83 TOKO ROKO.

Edisonstraat, hoek Copernicusplein - DEN HAAG.

AANBEVOLEN MERKEN:
MORAS 3 Cts.
DELIPROEF 3 Cts.
FANCY 4 Cts.
BEETHOVEN 4 Cts.
Prof. 't HOFF 5 Cts.
DORATHEA 5 Cts.
EN VERDERE RUIME KEUZE.

Mij beleeft voor een bezoek aanbevolen houdend van H.H. Rookers.
P.S. Verzending naar binnen- en buitenland. **B. B. FELIX.**

Voor Heeren Rookers
aanbevolen houdend.

J. P. KOSTER

-0- ANTIEKE EN MODERNE WOONINRICHTING -0-

BEHANGERIJ - STOFFEERDERIJ - MEUBELMAKERIJ

V. D. SPIEGELSTRAAT 2 - DEN HAAG.

W. P. VAN BERGEN HENEGOUWEN.

STRIJKINSTRUMENTEN in ruime keuze.

Vertegenwoordiger van:
W. E. HILL & SONS - London.
ANNA PAULOWNASTRAAT 41 - HAAG.

Magazijn KUNSTNIJVERHEID

VEENESTRAAT 56.

Blouses - Jupons - Nouveauté's

DAMES-HANDWERKEN
Steeds het nieuwste.

HERMAN VOORHOEVE BLOEMIST

ZOUTMANSTRAAT 40c - DEN HAAG,

beveelt zich aan voor het aanleggen en onderhouden van Tuinen en Villa's. - -

Sluit zeer voordeelige abonnementen tot onderhoud.

één, terwijl de hoofdman door Mas Soewoto at medjo, de schrijver Mas Astromodjo en de oppasser Rowodjojo eveneens allen werden gekwetst. Ook de Chineezers werden allen gewond; één zeer ernstig aan het hoofd.

Het gevecht moet geruimen tijd hebben geduurd en eindigde eerst na de komst van den directeur der gevangenis. Aan de oppassers Ronodjojo en Soedjono is ieder f 25 ter hand gesteld, terwijl den Javaanschen veroordeelde Djodo algeheele gratie van de nog te ondergane straf is toegekend en f 25 aan geld.

De misdrijfzaak zal thans voor den Landraad dienen, één der veroordeelden heeft zich echter des avonds ten 5 ure, met hulp van den ijzeren halsring, dien hij los wist te krijgen, door ophanging van het leven beroofd.

Wenschelijkheid van de vermeerdering van het aantal Chinese Raden. Op initiatief van den Majoor der Chineezers te Semarang, den heer Khouw Kim An, zou, volgens hetzelfde blad no. 12, met ingang van dit jaar, een nieuwe regeling in 't leven zijn geroepen met het doel in den vervolge de huwelijken tusschen Chineezers onderling in te schrijven in de Registers van den Chineesch Raad ter plaatse. Zij, die ingeval van huwelijk, niet voor dien Raad wenschen te verschijnen, kunnen het ook doen voltrekken in de woning van den bruidegom of van de bruid, mits daarbij aanwezig zijn de secretaris van den Raad en één lid als gemachtigde daarvan.

Het ware wenschelijk wanneer deze nuttige maatregel ook elders kon worden toegepast, doch dan zal het aantal Raden moeten worden uitgebreid, zoo mogelijk één voor elke afdeling.

Militaire beweging in Groot-China. De Sinardjawa van 25 Januari 1912 no. 11 weet mede te deelen dat de Chinese gezant te Rome, Z. Exc. Tjin Soen, is aangesteld tot admiraal van de Chinese vloot en het bevel zal voeren over de Vereenigde Chinese scheepsmacht welke thans te Willemshaven en te Kiel wordt bijeengebracht en bestaan zal uit vijf oorlogsbodems en 10 torpedo-boten.

De laatsten worden gebouwd op de fabrieken van Armstrong in Engeland en te Toulon in Frankrijk. Ook maakt het blad melding van de namen der Chinese generaals, die, in dienst van de Chin. republiek, in de provinciën van Groot-China het militair bevel voeren. Ze zijn: Lee Goan te Han Yang, provincie Hou-Pak; Tan Yan Khi, te Tiang Siow, provincie Hou Lam; Bhe Gan Li-ong, te Kioe Koan, provincie Kangso; Pio Boen Kong, te Tang Yaw, provincie In Lam; Thoä Peng, In Lam; provincie In Lam. Go Kahij Tjong, Lam Tjong, provincie Kang Soe; Tan Ki Bi, te Sian Hai, provincie Kang Soe; Teng Tek Tjoan, te So Tjioe, provincie Kang Soe; Nio Sioe Tjan, te Hang Tjioe, provincie Hikang; Lauw Soen te Ling Pho, provincie Kikang; Tio Ing Séng, te Tjoe Lam, provincie San Tong; Ong Thian Pwee, te Anheng, provincie An Haij; Ho Han Bin, te Kong Tjioe, provincie Kwitang; Soen Toa Djin te Hok Tjioe, provincie Hok Khian; Liok Eng Tang, te Kwi Lin, provincie Kong Soe.

Hongersnood in China. De Indische bladen ontvingen een oproep om steun voor den hongersnood in China.

Het dal van de Yangtse staat reeds lang bloot aan overstromingen en millioenen lijden thans honger.

Reeds vóór het uitbreken van de revolutie had zich één comité gevormd, om de slachtoffers van den hongersnood bij te staan.

De revolutie verhinderde het werk van 't comité, dat zoowel uit Chineezers als uit vreemdelingen bestaat. Thans is het weer aan den arbeid getogen en roept den steun in van alle weldenkenden. Er is veel, heel veel noodig.

Men kan zijn bijdragen zenden aan de Hongkong- en Shanghai-bank.

Uit China kwam 25 Maart j.l. te Batavia aan King Thian Song, door zijn gouvernement naar de Straits en Java gezonden om aan de Chineezers hulp te vragen voor hunne noodlijdende landgenooten in China. Hij maakte zijn opwachting bij den resident, die dit bezoek in het Java-hotel beantwoordde.

Van Vreemde Koloniën.

De Tripoli- en de Marokko-kwestie hebben beide een gedaante-verandering ondergaan, de eerste in die mate, dat men bezwaarlijk nog van een Tripoli-zaak zal kunnen blijven spreken, maar ten volle van een Italiaansch-Turkschen oorlog zal moeten gewagen, de laatste doordien, nu alles gereed scheen om Marokko de zegeningen van het Fransche protectoraat deelachtig te maken, een oproer uiting gaf aan de weinige lust van een groot deel der bevolking om die zegeningen te aanvaarden. Het eerste was lang verwacht, het laatste kwam als een plotse ontzuivering.

Reeds was Italië overgegaan tot een handelen tegen de Turken ook buiten Tripoli, versterkingen aan de kust van de Roode Zee werden beschoten, Turksche schepen werden opgebracht en aangevalen, zelfs in de haven van Beiroet op de Aziatische kust. In Italië drong men eerst aan op een krachtig doortasten in Tripoli, om een einde aan den duren strijd te maken; de opperbevelhebber kwam naar Rome, overtuigde de regeering, dat op die wijze het gewenschte resultaat niet te bereiken zou zijn. Ook 't volk liet zich hiervan overtuigen, maar de volksstem bleef om een andere oplossing vragen. Italië moest dan ergens Turksch gebied bezetten dat de Porte niet onbetaald in een langen sleepoorlog kon gewikkeld laten, of een slag slaan, die op andere wijze de regeering te Konstantinopel tot toedering zou verplichten.

Hiervoor werd nu te Rome gekozen het onveilig maken van de Aegeïsche zee en het buiten gebruik stellen van de Dardanellen, de 70 K.M. lange zee-straat, die, Europa van Afrika scheidend, de eenige toegang vormt tot de zee van Marmara, waar de Turksche vloot Konstantinopel beschermt, maar ook de eenige toegang tot de Zwarte Zee, zoodat de scheepsbeweging van geheel de wereld met de daar gelegen Russische-, Roemeensche-, Boelgaarsche- en Turksche havens wordt stop gezet. Zoiets kan niet lang duren. Het scheen zelfs niet aan te nemen, dat Italië tot dien maatregel zou durven overgaan zonder voorkennis der groote mogendheden. Toch wordt ontkend, dat andere mogendheden de daad bij voorbaat hadden goedgekeurd.

Hoe zeer wij het beëindigen van den oorlog zullen toejuchten, zouden wij 't toch sneu vinden voor Turkije, wanneer hier aan de maatregelen ge-

vereëning in het leven is geroepen, kan thans gezegd wordt, dat alle moeilijkheid, om den Javaan tot het vereëningsleven aan te zetten, welke vóór dien als gevolg van het wantrouwen onder die Ind. onderling zoo goed als geheel niet te overwinnen was, geheel uit den weg is geruimd. Ja, zelfs de betrekkelijk vele voorbeelden van het vlinderbestaan van Inlandsche vereëningen en maatschappijen en de omstandigheid, dat niet weinige associaties onder die Javanen reeds bij de geboorte geen levensvatbaarheid bleken te hebben, waren niet bij machte om het voorwaarts gaan in de aangegeven richting te stuiten. Jammer genoeg echter dat meestal juist daardoor landgenooten, met baatzuchtige bedoelingen door hun brutaal optreden met vaak bewonderenswaardige activiteit materieel ten eigen voordeele worden vooruitgebracht, tot schade der eigenlijke deelhebers in de associatie, die de domheid hebben begaan te gelooven, dat het toch zeker heel eerlijk en rechtvaardig zal toegaan, wij dergelijke voorgangers in hun vaan heften te voeren de leuze van zich op te offeren voor de belangen van hun volk.

Van door en door eerlijke, zoowel Inlandsche als Europeesche zijde met veel geduld en tact deze opkomende beweging tot coöperatie op allerlei gebied te leiden en te steunen zou een bijzonder vruchtbaar werk kunnen zijn.

IN OOST EN WEST

BERIJDT MEN

VIERKLEUR

RIJWIELEN,

omdat ze algemeen voldoening geven.

Agenten in bijna alle plaatsen van Nederland.
Speciale inrichting voor de verzending naar de tropen.

Rijwiefabriek DE VIERKLEUR,
's-GRAVENHAGE.

KUNSTTANDEN 1 Gld. per stuk met garantie.
Geheele Gebitten 25 Gulden.
Vullingen f1.00. Beslist pijnloos trekken per tand f1.00.
Leden van Ziekenfondsen en Corporaties EXTRA KORTING.

Tandarts **KIMMEL**, Weimarstr. 149, bij Regentessepl.
en Wagenstraat, hoek Spuistraat

DEN HAAG.

Spreekuren: Werkdagen 's morgens 10-'s avonds 9 uur. Zondags 10-4.

1ste Rotterdamse
Maatschappij van verzekering op het leven
Oudehavenkade Nr. 1. Plan C, Rotterdam.
Directie: P. R. MEES, J. BRUNSTING.

Levensverzekering

in elken vorm.

Hoofdvertegenwoordiging voor Ned. Oost-Indië
te SOERABAIA.

P. B. VAN MOORSEL & Co.

KERKPLEIN 11-12 TORENSTRAAT 5-6
NAAST HET HOOFDPOSTKANTOOR DEN HAAG
TELEFOON N°. 2898

GOEDKOOPST ADRES VOOR HET GEHEEL OF
GEDEELTELIJK INSTALLEEREN VAN WONINGEN

VACANT

VLEU PIA KUNSTSPEL- ORG VERHUUR. PIANO's van f5.- VLEUGELS „ -8.- REPARATIE. RU Afd. Gebruikte SPECIALE INRICHTING voor de	GOOSEN & SWAGERMAN DEN HAAG - BOEKHORSTSTRAAT 149.	GELS. NO'S. PIANO'S. ELS. p.m. of f50.- p.j. af. " " -80.- " " STEMMEN. IL. Instrumenten. voor het GEREEDMAKEN TROPEN.
---	--	--

constateeren, dat niet alleen door de regeering, doch ook door particulieren in ethische richting in het belang van den Inlander gewerkt wordt, zal het zeker geen ondankbare taak blijken, wanneer niet uitsluitend wordt gearbeid voor de geestes- en zielezorg bij den Javaan, doch ook gedacht wordt om den Inlander tegemoet te komen in zijn streven zich langzamerhand in te wijden in de geheimen van het doelmatig en richtig beheer eener bedrijfsonderneming. Voor zooverre mij bekend, houden zich thans bezig met het verstrekken van raad en voorlichting aan Inlandsche vereëningen en coöperaties de inspectie van het Inlandsch landbouwerdiedtwezen en die van den Inlandschen landbouw.

Doeh in aanmerking genomen den reeds uitgebreiden aard van haar specialen werkkring en den vermeerderden drang naar vooruitgang bij den Javaan, zullen naar mijn bescheiden meening deze beide staatslichamen zeer aan krachten tekort schieten, om het Inlandsche „vereëningswezen” geheel te kunnen omvatten.

De eerste Javaansche vereëning, die oogen-schijnlijk nog niet veel vermag tot stand te brengen van wat bij de oprichting wordt nagestreefd, doch moreel een machtigen invloed ten goede heeft uitgeoefend op de verbreiding onder den Inlander van de idee om vooruit te willen, is wel de aan iedereen lezer bekende Boedi Oetomo. Nadat deze

nomen ter verdediging van de Dardanellen alle waarde ontnomen werd door een oppermachtig, partijdig ingrijpen van de vreemde mogendheden, op het oogenblik dat Turkije eindelijk in staat werd gesteld zich in kracht met Italië te gaan meten.

De Dardanellen zijn op het smalste punt slechts 1300-, op het breedste ruim 5000 M. breed. Turkije heeft bij den ingang en bij het smalste punt op de Aziatische- en op de Europeesche kust goede versterkingen ingericht, van zwaar Kruppgeschut voorzien. Het heeft zich hier dus op moderne wijze ingericht om den toegang tot de hoofdstad te betwisten. De Turksche vloot kan in de zee van Marmara een strijd met de Italiaansche grootere schepen ook wel aan. En nu zou de eerste vijand die komt, door een beetje geschermutsel in den Aegeïschen archipel, met een bombardement van Sed il Bachr, de sterke rotsvesting aan de Europeesche zijde van den ingang der Dardanellen, en van Koem Kaleh, het versterkte kasteel op den Aziatischen overwal, de betekenis van dit alles en den wil der Turken om zich krachtig te verdedigen om eindelijk revanche te kunnen nemen voor de onrechtmatige berooving van hun gebied in Tripoli, nu zou een beetje geschermutsel de betekenis van dit alles tot nul kunnen herleiden, wanneer het in de staatkunde der groote mogendheden past Turkije in zijn goed recht om zich te verdedigen te kortwijken.

Als het daarheen ging, zou het een benauwend voorbeeld worden voor de kleine staten. Maken deze zich niet tot verdediging sterk, dan geven zij de aanspraak op een zelfstandig voortbestaan prijs. Putten zij zich uit tot verdediging van hun gebied dan zou hun zoo belet kunnen worden den strijd te voeren, waartoe zij bereid en gereed zijn.

Wat in Fez geschied is, kon, dank zij de draadlooze telegrafie, overgeseind worden, niettegenstaande de gemeenschap overigens afgesneden werd. Het eerste bericht, dat de Fransche regeringscommissaris, Regnault, na de onderteekening van het protectoraatsverdrag naar Parijs kon zenden, kondigde een bezoek van den Sultan aan de Fransche hoofdstad aan. Maar een deel der Sjerifijnsche troepen had andere plannen beraamd. Een nieuwe regeling der soldijen, huisvesting en bewapening viel niet in hun smaak en deed een oproer in Fez uitbreken. Onder de bevolking waren velen, die van 't nieuwe régime geen heil of voordeel verwachtten, de kaid's klaagden over van verschillende zijden komende, vaak tegenstrijdige orders en voorschriften, van het Magzen, van de consuls, van de chefs der militaire posten. Zoo nam de rumoerige beweging spoedig een vrij grooten omvang aan.

Regnault kon uit het kamp van Debibagh dadelijk troepen ontbieden, die Fez nu bezet houden, uit andere gedeelten zijn nog afdelingen er heen gezonden. Generaal Moinier gaat er zelf de leiding weer in handen nemen. Men maakt zich in Frankrijk niet ongerust over het verdere verloop, maar toch is men zeer getroffen door het groot aantal offers, dat deze onlusten hebben kunnen vergen en duidelijk is gebleken, hoe de Marokkaansche politiek op een verraderlijke krater gebouwd is. Moelai Hafid heeft nu eerst te zorgen dat hij weer vrijheid van handelen krijgt in Fez, alvorens aan zijn Parijsche reisplannen te kunnen denken, als daarvan nog iets komen kan.

DE OPENING VAN HET PANAMAKANAAL EN DE FRANSCHE KOLONIËN.

In La Dép. Col. van den 17en April heft J. De Breil een alarmkreeft aan, die, voor Frankrijk bestemd, met evenveel recht aan Nederland gericht kon zijn. Frankrijk heeft koloniën die, door haar ligging, als aangewezen zijn om aanlegplaatsen te kunnen worden, voor de scheepvaart, die binnenkort den nieuwen weg van de Atlantische naar de Stille Oceaan zal volgen. Maar niet alleen richting en ligging beslissen over de te kiezen punten om voorraden in te doen, om stapelplaatsen te vormen. Hierbij zijn de gemakken, die de eene haven boven een ander aanbiedt, van groote betekenis. Dit begrijpende ontplooiën de Engelschen een groote bedrijvigheid om te Sainte-Lucie kaden aan te leggen, en de haven in staat te stellen enorme hoeveelheden zoekwater en steenkolen te leveren. De Denen zijn ijverig in de weer om St. Thomas tot aantrekkingspunt voor de internationale scheepvaart te maken. Meer noorderlijk doen de Amerikanen hetzelfde voor Porto-Rico en Cuba.

Frankrijk is niet geheel stil blijven zitten, maar het brengt het tot nu toe niet verder dan „overweger". Om de zaak te bestudeeren kreeg C. Casimir Périer een jaar geleden een opdracht. Het resultaat schijnt niet afdoende, eenige maanden later werd een crediet van 67.000 fres. aangevraagd om een commissie naar de Antillen, Midden-Amerika en de Pacifique te zenden. De missie, onder leiding van den ingenieur Jullière, is in den aanvang van

dit jaar uit Frankrijk vertrokken, maar over haar werkzaamheid is nog niets bekend gemaakt.

Hoe staat het met de inrichting van Curacao tot een haven voor groote schepen en ter voorziening in al hun behoeften?

DE GEMENGDE HUWELIJKEN IN DEN RIJKSDAG.

De commissie van den Rijksdag heeft met bijna algemeene stemmen tot de regeering een besluit gericht dat die pers, welke zich in Duitschland met koloniale zaken bemoeit, druk in de weer gebracht heeft. Het noodigt den Rijkskanselier uit zoo spoedig mogelijk een wetsontwerp bij den Rijksdag in te dienen om de wettelijke verhouding der buitenechtelijke in de koloniën geboren kinderen en de tusschen Europeanen en Inlanders gesloten huwelijken te regelen.

De regeering, gesteund door de conservatieven, wilde in die richting geen wettelijke regeling uitvoeren, het Centrum vond voor zijn, nu aangenomen, voorstel krachtigen steun bij de liberalen en de socialisten.

De eersten wezen op de moeilijkheden, die niet te vernijden zijn bij de huwelijken van Europeanen met inboorlingen en die ook elders ondervonden worden de strijd tusschen blanken en negers in Amerika is er een vorm van. Daar heeft de wet aan de negers volkomen dezelfde rechten toegekend als aan de blanken, maar in de praktijk maakt een fier verzet der Amerikanen die rechten toch denkbeeldig. De tegenwoordige D. minister van koloniën heeft als gouverneur van Samowa eerst ook de geldigheid der huwelijken van gemengde rassen erkend, maar geleidelijk is hij tot de overtuiging gekomen dat deze verbintenissen toch geen huwelijken zijn naar de Europeesche opvatting. De donkere rassen staan in menig opzicht achter bij het blanke, dit werkt in op de kinderen. Het kiesche punt van het vraagstuk is juist of de kleurlingen in het Europeesche gezin moeten worden opgenomen met geheel gelijke rechten als de Europeesche kinderen; dit werd ontkennend beantwoord.

Hier tegenover werd het volgende gesteld. Al wordt het minder wenschelijke erkend van de toename van een klasse van kleurlingen, dan wordt het hieraan verbonden bezwaar niet opgelost door aan de gemengde huwelijken het wettelijk karakter te onthouden. Hierdoor toch worden alleen vele Europeanen ertoe gebracht in concubinaat te leven, en de kleurlingen komen dan toch ter wereld. Men heeft alleen uit te maken of deze behandeld zullen worden als Europeanen, dan wel als Inlanders. Wat de graad van ontwikkeling betreft, zijn voorbeelden van bijzondere hoogte, als de Alexandre Dumas, aan te wijzen, naast andere die niets voor hebben op Inlandsche kinderen. Dit geeft dus geen maatstaf.

De bedenking tegen de wettige erkenning ligt dan ook minder in de vrees der minderwaardigheid maar in die van de afbreuk die de kleurling zal doen aan het prestige van den European. Ook de betekenis hiervan wordt niet ontkend, maar alweer wordt het redmiddel niet gevonden door de huwelijken van blanken met negerinnen niet te erkennen. Moge de Engelschman in het algemeen een afkeer hebben van de samenleving met een vrouw van donkere kleur, daarom mag men dit ook niet aan andere volken opdringen. Zoo heeft de vermenigving van de Spaansche en Indiaansche rassen een ras van métis doen ontstaan, dat intellectueel geenszins laag staat. Men kan dus, volgens deze opvattingen, den blanke trachten te overtuigen van het minder gewenschte van gemengde huwelijken, men zal goed doen de emigratie van Europeesche vrouwen zooveel te bevorderen, maar het verbod van gemengde huwelijken zou het kwaad niet voorkomen en zou ook niet overbodig maken om de positie van de kinderen te regelen, die dan buiten huwelijk als kleurlingen geboren zouden worden.

Zij, die de kwestie in den Rijksdag gebracht hebben, vragen overigens geen behandeling van die huwelijken en die kinderen op voet van gelijkheid met zuiver Europ. huwelijken en kinderen, hun verzoek vraagt slechts spoedige, afdoende en rechtvaardige regeling bij de wet.

Daar uit de gevoerde debatten de strekking van het uitgebrachte votum echter een duidelijke kleur gekregen heeft, zijn het Kol. Tijdschrift, het Hamburger Nieuws, de Post, de Grensbode er tegen in het geweer gekomen, zij zien er alle een groot gevaar in voor het Duitsche prestige in de koloniën

PORTUGEESCHE KOLONIALE POLITIEK.

In La Dép. Col. van 17 dezer beproeft J. de Larsan een lans te breken voor den goeden wil die de Republiek reeds door feiten aan den dag zou hebben gelegd, om haar groot koloniaal gebied een betere toekomst tegemoet te doen gaan. Hoewel het aangevoerde niets nieuws bevat en van de gebeur-

'S-GRAVENHAGSCH MODEL- & VERKOOPHUIS

KONINGSPLEIN 23.

Verkoop van uitsluitend PRIMA MEUBELEN onder garantie, tegen zeer LAGE PRIJZEN.

SPECIAAL ADRES VOOR FAMILIËN DIE ZICH GAAN INSTALLEEREN.

Geopend dagelijks van 9—9 uur. - Zondags 10—5 uur.

LUXEBROOD-FABRIEK PAUL C. KAISER

Hofleverancier.

HOLLANDSCH MELKBROOD.

FRANSCH WEENERBROOD.

DUITSCH MIKKBROOD.

ALLINSON'S TARWEBROOD.

MOUTBROOD in soorten.

Modemagazijn „BRUSSEL”,
Weimarstraat 61 ::: DEN HAAG.

Speciale verkoop van

GEGARNEERDE DAMES-, JONGE DAMES-
en KINDERHOEDEN.

— CHAPELLERIE en BONTWERKEN. —

AUG. W. J. BRÜNINGS.

N. LOEB, Noordeinde 109.

Kleding en Meubilering op termijnbetaling.

20 gulden, per maand 2 Gld.

40 " " " 4 "

60 " " " 5 "

GEBR. DE RIDDER

LEVERANCIERS VAN 1e KWALITEIT RUND-, KALFS-,
LAMS- EN VARKENSVLEESCH.

Specialiteit in fijne WORST en VLEESCHWAREN

Geregelde bezorging door alle wijken van

's-Gravenhage, Scheveningen en Voorburg.

VALERIUSSTRAAT - hoek Dunckerstraat - DEN HAAG.

INTERC. TELEFOON 2648.

F. C. DE BRUYN — MAGAZIJN VAN —
KOLONIALEWAREN EN COMESTIBLES

Levering uitsluitend eerste kwaliteit tot billijke prijzen.

Bij betaling per week of à contant 2 1/2% korting.

" " " maand 1 1/2% " "

INGREDIËNTEN VOOR DE RIJSTAFEL.

DANCKERTSTRAAT 43.

TELEFOON 3361.

C. HOYNG,

SPIJSTRAAT 20/22 - DEN HAAG.

Amsterdam - Utrecht.

Onze geïllustreerde catalogus is een uitstekende handleiding om zich op huishoudelijk gebied in te richten.

Tafelserviezen - Glaswerk - Lepels
Vorken - Messen - Gasolinelampen.

PRIJSCOURANT GRATIS.

C. FORTMANN,
SPUISTRAAT 10, DEN HAAG.

GROOTSTE KEUZE

in TAFELSERVIEZEN, GLASWERK, LEPELS, VORKEN,
:- MESSEN, LUXE en HUISHOUDELIJKE ARTIKELEN. :-

Verzendingen onder garantie van gawe overkomst.

tenissen verklaard moet worden, dat zij zich tot nu toe niet gemakkelijk en mooi naar die goede inzichten ontwikkelen, meenen wij toch het inzicht van den schrijver recht te moeten laten wedervaren, door een korte aanhaling van zijn bewijsstukken. De jonge regering werkt in geen enkel opzicht het particulier initiatief tegen, noch ook de uitbreiding van het vreemde kapitaal. Het tot standkomen van het Anglo-Fransche syndicaat voor de verbeterde exploitatie van San Thomé en Principe geldt als voorbeeld. Tevens worden de ondernemingen met Portugeesch kapitaal aangemoedigd. Zoo heeft 'n groep van Port. kapitalisten concessie van terreinen in Angola gevraagd tot het stichten van landbouwkoloniën (katoen, vee, struisvogels), deze beschikt over 2.500.000 fr. De Bank d'outre mer geeft een veel gunstiger cijfer aan dan in vorige jaren. De Spoorweg-Mij. van Lobito (Angola) schiet goed op. De uitvoer, over alle koloniën genomen, is toenemend. Zelfs Timor ontwaakt uit zijn achterlijkheid. De uitvoer van cacao, koffie, coprah, sandelhout en wortel was bevestigend. Een der lijnen van de N. Deutschen Lloyd zal weldra Lissabon en Dilly in geregelde verbinding stellen. (Volgens de jongste berichten, gaan 4000 man troepen er heen om den opstand te bedwingen, waarvan de aanleiding geenszins op het volgen van een ethischen koers wijst). Portugal zelf profiteerde meer van zijn koloniën door verhoogde opbrengst der inkomende rechten.

CHINA.

De Chinese regering heeft het depart. van Koloniën opgeheven, omdat Mongolië, Thibet en Turkestan geen koloniën, maar deelen van de republiek zullen zijn.

Oost- en West-Indisch Literatuur-overzicht.

Agrarische toestanden op Sumatra's Oostkust.

In dank ontvingen wij van den schrijver, Ch. A. Heyligers, tijdelijk vervangend notaris te Medan, zijne brochure, getiteld: „De agrarische aangelegenheden in de residentie Oostkust van Sumatra”.

Het werkje, gedrukt en verkrijgbaar bij de firma J. Hallerman te Medan, geeft antwoord op de vraag, welke in den laatsten tijd meermalen, o.a. in de Tweede Kamer, is gesteld: „Waarom wordt in de Residentie Oostkust van Sumatra geen verponding van de zoo bloeiende tabaksondernemingen geheven en in alle andere gewesten wel?” Door de beantwoording dezer vraag, welke de heer Heyligers een bewijs acht voor de verkeerde voorstelling, die er heerscht omtrent den toestand waarin het grondbezit in de zelfbestuur bezittende landschappen op de Buitenbezittingen verkeert, wil de schrijver trachten zuiverder begrippen hieromtrent te helpen verspreiden.

Hij begint met te zeggen: „t Is een gelukkig verschijnsel, wanneer een eigenaar zich toelegt om zijne bezittingen grondig te leeren kennen. Het kan niet anders of de meerdere kennis zal der bezittingen en den bezitter ten goede komen.

Vergis ik mij niet, dan is inderdaad meerdere belangstelling in de Oost-Indische bezittingen bij het lezend publiek merkbaar. De kennis onzer overzeesche bezittingen is echter bij lange na niet evenredig aan den duur van het bezit, noch aan de waarde der bezitting. De scheefste instellingen worden soms met de meeste overtuiging voorgedragen en de hoorder die gelooft op gezag, zegt het gehoorde voort en werkt onwetend mede om onware voorstellingen te verspreiden.”

Waar wij deze woorden volkomen beamen, durven wij hopen, dat schrijver's werkje, op de Leestafel Heulstraat 17, Den Haag, neergelegd, veler aandacht zal trekken.

Mededeelingen van het Ned. Zending-Genootschap.

De eerste aflevering der „Mededeelingen vanwege het Nederlandsch Zending genootschap. Tijdschrift voor Zendingwetenschap”, is verschenen. Zooals men in het vorig overzicht heeft kunnen lezen is dit periodiek een voortzetting van het tijdschrift, dat jaren lang geredigeerd werd door Prof. Poensen, die wegens vergevordenden leeftijd gemeend heeft de redactie te moeten neerleggen.

Deze aflevering wordt geopend met een inleidend woord van de nieuwe redactie, waarin het doel van het tijdschrift uiteen gezet wordt. Dan volgt een artikel over Adat-regelen op Halmahera, een omschrijving inhoudende van de adatregelen betreffende het huwelijk en echtscheiding, die voor de Inlandsche Christenen op het eiland Halmahera zijn ontworpen door de hoofden en oudsten van verschillende districten, in eene vergadering te Tobelo, op 7 en 8 November 1911.

Zending D. Crommelin publiceert vervolgens de vertaling van het in de Darma Konda (Javaansch orgaan der vereeniging Boedi Oetomo) verschenen verslag omtrent het bezoek van den Gouverneur-Generaal te Madjawarna op 9 October 1911, welk wij de volgende week als feuilleton weergeven.

Zending J. Louwerier tracht eene verklaring te geven van het woord „matakao”, dat, waarschijnlijk slechts in de Minahassa bekend is. Onder matakao verstaat men aldaar een beschermmiddel voor aanplantingen en vischvijvers, hetwelk doet denken aan de Hollandsche „vogelverschrikkers”.

Van den verderen inhoud noteeren wij nog: Uit het dagboek van een Javaanschen voorganger, door C. Commelin: en: Uit het leerplan van de kweekschool voor Inlandsche onderwijzers te Madjawarna, door J. Kats.

De Ingenieur.

In het jongste Nr. van „De Ingenieur” behandelt de ingenieur V. Jockin, te Semarang, „Nog eens de recruiteering van te Delft gediplomeerden voor den dienst in Ned-Indië”. De schr. neemt tot uitgangspunt de beschouwingen van den ingenieur J. Booy in hetzelfde blad (1912, No. 3) over de oorzaken van het belangrijk tekort van ingenieurs bij B. O. W. in Ned-Indië, waarin tevens de middelen, welke tot verbetering moeten leiden, worden opgesomd.

Aan het geheele betoog van den heer De Booy ligt — meent schr. — ten grondslag: „Verhoog de uitrustingskosten”. Naar zijn overtuiging legt de post „uitrustingskosten” bij het wikkelen over al of niet Indië echter zeer weinig gewicht in de schaal. Misschien was dit in 1876 anders, doch de toestanden zijn gelukkig nu zóó, dat de keuze van werkring niet beheerscht wordt door den wensch: „netjes af te spelen, al z'n schulden af te betalen.”

De heer Jockin acht den eenig waardigen en goeden weg welke tot het doel kan leiden, 'n ruim traktement: „dit alleen schenkt de betreffende personen de overtuiging, wat noch toelage noch premie kunnen doen: voor werkelijk gepraesteerde diensten betaald te worden, terwijl het toekennen van eene groote som gelds, zonder dat nog eenig werk verricht werd, uit moreel oogpunt alleen reeds beslist te verwerpen is.”

Timor.

In No. 12 van de Java-Post, Weekblad voor Ned. Indië, schrijft men het navolgende over de eigenlijke aanleiding van den opstand der Inlanders tegen de Portugeezen:

„Verneem de reden van den opstand, zooals ik ze vernomen heb en ze mij waar is gebleken, na ernstig onderzoek. De Engelschen boren naar petroleum in Soeai! Daar kapte de bevolking brandhout voor hen, waarvoor door de Engelschen eenig geld gegeven werd. De commandant, een officier, hief nu belasting op dat hout. De Radja en de hoofdingen naar den commandant en vroegen hem beleefd, die belasting niet te heffen. Deze woedend: Moeten jelui zich tegen mij verzetten enz.?”

Nu beval de commandant de vrouw van den Radja, gevangen te nemen en in de gevangenis is zij door vijf der vuilste kerels der bezetting op last van dien officier onteerd, nog op andere wijze mishandeld en vervolgens naakt op straat gezonden. Het volk was woedend, heeft den officier gedood, de bezetting over de kling gejaagd. Maar de vrouw van den officier hebben ze geen leed gedaan; zij hebben haar een vrijgeleide gegeven naar Timor Dilly. Zoo gaf de onbeschaafde Timorees nog een lesje aan den Portugees.

Verscheidene posten der Portugeezen langs de grenzen zijn verlaten. In Oikoesi werden Inlanders aangenomen om tegen de opstandelingen te gaan vechten en zijn gehaald door de gouvernementsstoomer van Dilly. Zoo zullen ze weer de oude tactiek volgen door Inlanders de opstandelingen te gaan kastijden. Gelukkig voor de opstandelingen van Soeai, dat ze op ons gebied zich mogen vestigen.

Naar ik vernam is er een nieuwe commissie voor de grensregeling benoemd. Dat is de zooveelste. En zal de grens nu geregeld worden?”

Tijdschrift voor het Binnenlandsch Bestuur.

Inhoud van de Februari-aflevering: Nogmaals Irrigatie en landbouw op Java” en een woord over het overbrengen der Irrigatie-afdeelingen van het Departement van Landbouw, door A. H. Saltet. Dit artikel houdt eene bestrijding in der gelijknamige brochure van den heer W. J. Nuhout van der Veen, waarbij de schr. van meening is, dat het geschrift van den heer N. v. d. V. meer persoonlijk dan zakelijk is, dat de noodzakelijkheid der overbrenging van de irrigatieafdeelingen naar het Departement daarin niet overtuigend werd aangetoond, en dat

DE RIJSWIJKSCHE BANK.

ZOUTMANSTRAAT 42, 's-GRAVENHAGE.

Commissarissen:
Dr. T. BRESNÉE (pres.)
H. E. VAN LEYDEN,
I. BÄCK.

Directie:
G. J. KUNST.
E. V. VAN LEYDEN.

Effecten - Goupons - Wissels
Safe-inrichting.

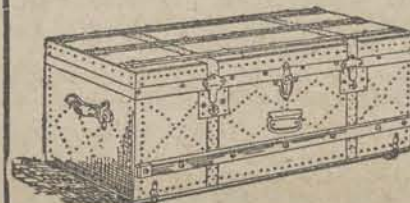
VERKOOPHUIS

GROOT HERTOGINNELAAN 103 DEN HAAG
Tramhalte lijn 3 :: VALERIUSSTRAAT.

Eenig adres voor hen die zich goed en voordeelig van nieuwe of TWEDEHANDS-MEUBELN willen voorzien.

DAGELIJKS (ook des Zondags) GEOPEND
van 10—4 uur.

W. POPPINK, :: :: TELEFOON No. 4485.

Prins Hendrikstraat
141-143, Den Haag.
Geheel gepantserde Hutkoffers. Voor het bagageruim, 100 cM. lang, 50 cM. breed, 50 cM. hoog, m. bak f 12.50. Voor de hut 100 cM. lang, 50 cM. breed, 36 cM. hoog, m. bak f 11.50. Voor de hutten der nieuwe booten 100 cM. lang, 50 cM. breed, 40 cM. hoog, m. bak f 12.—

Exploitatie-Maatschappij

PARKEN „GROOT-HAESEBROEK” en „OUD-WASSENAAR”.

Kantoren { WILLEM DE ZWIJGERLAAN 3, Den Haag, Telefoon SCHEV. 621.
„KLEIN-HAESEBROEK”, Wassenaar, „ HAAG 419.

Wie het geheele jaar door genieten wil van prachtige natuur en heerlijke lucht,

Wie lage belasting wil betalen en toch van het stadsleven wil genieten,

Wie rust verlangt na zijn werk
Die bouwt op „OUD-WASSENAAR” of „GROOT-HAESEBROEK”.

Grond tegen lage prijzen, zuivere zandbodem en drinkwater, electriciteit voor kracht en licht aanwezig.

Uitmunten d ingericht HOTEL „KASTEEL OUD-WASSENAAR”.

Gedurende de zomermaanden thee- en diner-concert. Uitstekende keuken, wijnen van bekende huizen.

Geregelde AUTO-DIENST op Den Haag, gemakkelijke verbinding met Rotterdam.

Inlichtingen te Kantoren der Maatschappij of bij de Architecten der Mpij. Z. HOEK en J. TH. WOUTERS
Waldeck-Pyramontkade 183, Den Haag, Telef. Haag 2608.

S. J. ROTTEVEEL,

Galileïstraat 58. — Telefoon 3197.

Koloniale waren, Comestibles.

Kleermakerij E. STAAL

LANGE HOUTSTRAAT 18, 1e étage

Telefoon 3535

Uitsluitend Engelsche Stoffen

A. SCHRÖDER & Co.

GROENMARKT 25/26 's-GRAVENHAGE

Steeds voorhanden:

DE BEROEMDE ATKINSON'S PARFUMS

in geslepen flacons à f2.75.

Stephanotis.	White Heliotrope.
Chypre.	New-mown Hay.
Wood-Violet.	Lily of the Valley.
Violette de Parme.	Jockey Club.
White Rose.	White Lilae.

ATKINSON'S ZEEPEN

in 7 verschillende parfums à f0.35 per stuk.

over de bestaande waterregelingen veel meer drukte gemaakt is dan zij waard zijn". — De heer Salzet is Hoofdingenieur, chef van de 4e Waterstaatsafdeeling te Soerabaja.)

Decentralisatie en de bestuursambtenaar, door H. Carpentier Alting. — De toekomst van Ned.-Nieuw Guinea (met schetskaart), door C. Lulofs. (Een breed opgezet artikel hetwelk in een volgende afz. zal worden voortgezet.) — De bestuursorganisatie, voor zooveel betreft de civiel-gezaghebbers, door W. C. Lemei. — De bezoldiging van de tijdelijk civiele-gezaghebbers, door W. C. Lemei. — Een Balineesche landbouwkolonie te Parigi, door C. L. — Boekbespreking. — Uitgite van concessies tot boschexploitatie in zelfbesturend gebied.

De Indische Mercur.

No. 16 bevat de volgende bijdragen: Koloniaal Museum te Haarlem. Voordracht gehouden door H. C. Prinsen Geerligts over: „De veredeling van de cultuurgewassen in Nederlandsch-Indië, op 14 Mrt. 1912 vervolg. — Gezondheid in de tropen, door Dr. C. H. L. Baelde. — Internationale cacaovalorisatie. — Kultuurberichten Boschexploitatie op Java. — Balata verordening voor Suriname. (Enz.) — Kleine mededeelingen Greshoff-fonds. — Oostenrijk's handel met Java. — De afzet van Australische produkten op Java. (Enz.) — Verkeerswezen. — Financiële berichten en verslagen, zoomede de overige wettelijke rubrieken.

Weekblad voor Indië.

Inhoud van No. 48: Japan-Amerika. Geschreven naar aanleiding der draadberichten over een op handen zijnde versterking van het Panama-kanaal, door Logos. — Brieven van een Inlander (verv.). — De Chineesche relletjes (met ill.) (slot). — Chineesche rechtspleging (met ill.). — De „Zeven Provinciën" aan den grond (met ill.), door Vandervelde. — Indische penkrassen (vervolg), door Ofoei.

Een Balineesche landbouwkolonie te Parigi.

In de hierboven genoemde afl. van het Tijdschr. voor Binnenl. Bestuur geeft de heer C. L. (ulofs) bijzonderheden over de Balineesche landbouwkolonie te Parigi (aan de Westkust van de Tomini-bocht, Celebes), waaraan we een en ander ontleenen.

In de jaren 1905 en 1906 werden eenige Baliërs naar Parigi verbannen, die gevolgd werden door enkele vrije Balineezen, waaronder zich Goesti Madé Djilantik, zoon van wijlen den laatsten radja van Lombok, bevond, die al spoedig de leiding van de kleine kolonie op zich nam. Door zijn invloed bleef onder de emigranten het adat-verband enz. gehandhaafd en daarmee bleef het heimwee naar het geboorteland, dat al zoo menig balling te grave sleepte, verre. Reeds in Mei 1910 kon worden geconstateerd, dat de Balineezen, tot een sterkte van ongeveer 20 gezinnen, allen hun eigen huis, sawahs en tuinen hadden en geheel in eigen onderhoud voorzagen, dank zij de uitnemende leiding van genoemden Djilantik. Sedert heeft ook de Regeering hare ingenomenheid met de kleine volksplantuin betoond door bij voorkomende gevallen steeds zooveel mogelijk Parigi te doen aanwijzen als strafplaats voor Balische bannelingen, welke echter geenszins als misdadigers in den gewonen zin van het woord zijn te beschouwen.

We hebben hier dus het merkwaardige geval — zegt de heer C. L. — van een goed geslaagde emigratieproef zonder de groote kosten, die daarmee in andere gevallen voor den Lande gepaard gingen en wijst daarbij op de emigratie van Javanen naar de Lampongs en naar het Paloea, (Witte Kruis Kolonie). Schr. meent dat van de totstandkoming der kleine Balineesche volksplanting in Parigi iets te leeren valt en er een belangrijke vingerwijzing voor de toekomst in ligt.

Zou men — vraagt de heer L. ten slotte — jonge energieke Javaansche ambtenaren, e. q. Balineesche hoofden, niet een goede toekomst kunnen waarborgen, wanneer zij er in slagen met eenige honderden gezinnen hunner onderhoorigen een volksplanting te vestigen in daarvoor uitgezochte en na onderzoek gunstig geoordeelde streken in de Buitenbezittingen?"

Tot goed begrip van een en ander zij nog medegedeeld, dat de heer L. het emigratie-vraagstuk niet acht als uitkomst van Java's overbevolking — gesteld, dat die aanwezig is, voegt hij er aan toe — maar als middel ter ontwikkeling der Buitenbezittingen van bezwaarlijk te overschatten beteekenis.

Ten slotte zij de aandacht gevestigd op de volgende publicatiën:

Weberei auf Nias, von H. W. Fischer (Internationales Archiv für Ethnographie, Band XX, Heft VI)

Jaaroverzichten van den handel in koloniale producten 1911 (Amsterdam, J. H. de Bussy).

De pepercultuur in de Buitenbezittingen (verv.). — De uitgestrektheid der koffiecultuur op Java op 1 Januari 1912. — Een en ander over de bereiding van de z.g.n. minjak pakal in de afdeeling Tangerang (Batavia), door den controleur van Tangerang Korte berichten voor Landbouw, Nijverh. en Handel, 2e jaargang, No. 10.)

Leeszaal HEULSTRAAT 17. DEN HAAG.

Opgave van dagbladen en tijdschriften, ter lezing liggend in de leeszaal van het Hoofdbestuur van „Oost en West", Heulstraat 17, Den Haag, welke dagelijks, Zon- en feestdagen uitgezonderd, geopend is van 's morgens 9 tot 6 uur 's namiddags:

De Planter, Onze West, Sumatrapost, Sumatrabode, Javabode, Bat. Nieuwsblad, De Padanger, De Sumatra Courant, De Surinamer Courant, Soer. Handelsblad, Nieuwe Soer. Courant, Deli Courant, Preangerbode, Javasche Courant, De Locomotief, Het Witte Kruis blad, De Nieuwe Vorstenlanden, De Hofstad, 20 diverse Maleische bladen en tijdschriften.

Verscheidene periodieken, waaronder:

Hou en Trou, Vrede door Recht, De stem van Indië, Tijdschrift voor economische geographie, Indologenblad, De Banier, Neerlandia, De Boodschapper, Revue économique, Indische Gids, Weekblad voor den handeldrijvenden en industriëlen middenstand, Exportblad, Cultura, Deutsche Kolonial Zeitung, Ned. Zendingbode, Maandbericht van het Nederl. Zending-Genootschap, Indisch Genootschap, Weekblad voor Indië met Dames Weekblad, Insulinde, Deutsche Wochenzeitung für Niederland und Belgien, La Gazette de Hollande, Ned. Staatscour. En tal van andere brochures, jaarverslagen, enz.

Naamlijst van nieuw togetr. Leden.

	Contributie.
Dr. G. van der Horst, Gep. Dir. Officier van Gezondheid Ned.-Indië	f 2.50
C. J. de Vries Robles, Off. v. Gez. N.-I.	„ 2.00
H. A. F. van der Does, Gep. Maj. Art.	„ 2.00
A. W. G. Boele van Hensbroek Allen te Amsterdam.	„ 2.00
A. J. Schreuder, Dir. eener Kostschool te Arnhem	„ 2.00
Chr. Conradi	„ 2.50
Mevrouw Schaeffer	„ 2.00
H. A. de Vos tot Nederveen Cappel	„ 2.00
J. W. Hissink, Gep. Maj. Art. N.-I.	„ 2.00
Mevr. J. E. Nuboer, geb. Staalman Allen te Apeldoorn.	„ 2.50
Mr. H. Toxopaeus, O.-I. Recht. Ambt.	„ 2.00
Mas Samsi, Adsp.-Onderwijzer N.-I.	„ 2.00
Mejuffrouw L. Nypels	„ 2.00
Th. van Erp, Maj. der Genie N.-I.	„ 3.00
J. G. W. v. Driel Groll, Contr. B.B.m.v.	„ 5.00
B. A. Ph. Krausse	„ 2.50
F. G. van Delden, Maj. Inf. O.-I. L.	„ 2.50
F. A. von Balluseck, Gep. Off. O.-I. L.	„ 3.00
M. G. Stelwagen, Industriëel	„ 15.00
H. G. C. Denis, Kapt. Inf. O.-I. L.	„ 2.50
F. B. H. Asselbergs, O.-I. Ambt. m.v.	„ 2.00
Mevr. de Wed. M. E. v. Leersum-Koch Allen te 's-Gravenhage.	„ 2.00
Mr. H. W. J. M. de Jong, O.-I. Recht. Ambt., te Leiden	„ 2.50
Mr. A. J. Fokker, Adv. en Proc., Leiden	„ 2.50
A. F. Wisse, Breskens	„ 2.00
P. B. Watrin, Kapt. Inf. Nijmegen	„ 3.00
Mr. E. J. Th. à Th. van der Hoop van Slochteren, Lid van de Prov. Staten te Slochteren	„ 3.00
Mevr. E. Base van Oldenborgh, Teteringen	„ 2.00
Mej. L. M. v. d. Kloes, Vrijenban	„ 2.50
R. H. Köhler, Serg. b/d Kol. Res., Zutphen	„ 2.00
W. Th. Liems, Paramaribo	„ 3.00

MEDEDEELINGEN.

Van het Dag. Bestuur der Vereeniging:

Concept-Notulen der Hoofdbestuursvergadering, gehouden op Zaterdag den 13den April 1912, des namten 2½ ure, Heulstraat 17, te 's-Gravenhage.

Volgens de presentielijst zijn aanwezig de navolgende leden: M. B. Rost van Tonningen, Voorzitter; A. B. J. Prakken, Onder-Voorzitter; E. van Assen, Secretaris; A. A. C. Harting, Penningmeester; C. de Vries (Amsterdam); J. H. Calmeijer (Apeldoorn); L. A. H. Lamie (Arnhem); J. C. van Reijn (Breda); H. W. Scheuer (Leiden); F. E. Luitjes (Nijmegen); Mevr. J. E. van Oeveren, geb. v. Schaik (Utrecht).

PATISSERIE
D. W. VAN GEEST
Prins Hendrikstraat 78 - Teleph. 1851
SPECIAL ADRES
INDISCHE SPEKKOEK

HOTEL VAN ZEBEN - Café Restaurant,
Wagenstraat 44 TEL. 411. DEN HAAG.

LOGIES met ONTBIJT vanaf f1.50, PLAT DU JOUR van 12-2 uur à f0.50, DINERS vanaf f0.80 en hooger van 4½-7½ uur. Restaurant à la Carte gedurende den geheelen dag.

Aanbevelend, v. ZEBEN.

BERLIJN.
HOTEL HOF VON HOLLAND,
LOUISENSTRASSE 38.

HET EERSTE EN EENIG HOLLANDSCH HOTEL IN BERLIJN.

Kamers met 1 Bed van Mark 2 af, met 2 Bedden van Mark 4 af.

5 min. van BAHNHOF FRIEDRICHSTRASSE.

3 „ „ UNTER DEN LINDEN.

Minzaam aanbevelend, J. v. VEELLEN.

P. VAN DEN BRUL.

AMSTERDAM. DEN HAAG. HOORN. LEEUWARDEN.

HEEREN- EN JONGENSKLEEDING.

KLEEDERMAKERIJ VAN DEN EERSTEN RANG.

VACANT

DE VRIES & Co. - PRINSESTRAAT 17
TELEFOON 3969,

behandelt alle passages en verzendingen naar plaatsen in Ned.-Indië, Afrika, Amerika, Australië en Azië, en sluit alle soorten Assurantiën (Zee-, Brand-, Inbraak-, Ongelukken-, enz.) tegen de billijkste prijzen en voordeeligste condities.

JAC. BLADERGROEN
PRINSESTRAAT 3 - DEN HAAG.
KANTOORBOEKHANDEL

Agentuur van J. C. König & Ehardt, Hannover.

Magazijn van TEEKENBEHOEFTEEN.
— VULPENHOUDERS. —

STOOMKOFFIEBRANDERIJ
en THEEHANDEL

P. D. SCHILTE

32 Groenmarkt - DEN HAAG

Opggericht 1868 - Telefoon 2539.

De heeren Mr. H. Smeenge (Amsterdam), T. Gerdes Oosterbeek (Apeldoorn) en Z. G. Ph. Marcella (Rotterdam) waren afwezig, terwijl mevrouw M. ten Bosch-Boscher (Den Haag) wegens ziekte verhinderd was tegenwoordig te zijn.

De Voorzitter opent de vergadering en heet alle aanwezige leden welkom.

I. Hij vraagt of de notulen der vorige vergadering, welke zijn opgenomen in Het Koloniaal Weekblad van 2 November 1911, No. 44, en waarvan de leden reeds hebben kunnen kennis nemen, nog aanleiding geven tot het houden van besprekingen. Aangezien niemand ten deze 't woord verlangt, worden ze goedgekeurd en bekrachtigd.

II. Dezelfde vraag wordt ook gedaan met betrekking tot het verslag der vereniging over het jaar 1911, zooals dat is opgenomen in de Koloniale Weekbladen van dit jaar, Nrs. 10, 11 en 12, en aangezien ook dit geen aanleiding geeft tot opmerkingen, wordt besloten het in de a.s. Jaarl. Algemeene Vergadering voor te brengen.

III. De Voorzitter leest vervolgens voor 't door de Studie-Commissie opgemaakte en ingediende Verslag over 1911, dat, wegens de uitgesteldheid van den Voorzitter en van den Onder-Voorzitter dier Commissie, nog niet is kunnen worden gearresteerd, doch waarvan de leden toch allen hebben kennis genomen, en daarmede hunne instemming hebben betuigd.

Tevens wordt daaraan de toelichting toegevoegd, dat het medegedeelde onder het hoofd „Bestuur”, een gevolg is geweest van het impératief voorschrift van al. 2 art. 3 van het Studiecommissie-Reglement, hetwelk bij de toepassing in de praktijk bezwaren ondervond en niet tengevolge van een voorschrift van het reglement der Vereeniging.

Aangezien niemand iets aan het verslag heeft toe te voegen, wordt het goedgekeurd en besloten het in Het Koloniaal Weekblad te plaatsen, en het op de aanstaande Jaarlijksche Algemeene Vergadering voor te brengen.

IV. Uit de geldelijke verantwoording van het Hoofdbestuur over het jaar 1911, waarvan de leden thans kennisnemen, blijkt, dat de ontvangsten en uitgaven op het einde van het jaar hebben bedragen f 13031.34, en dat het saldo in kas bij den Penningmeester, waaronder de gestorte gelden van den Administrateur van Het Koloniaal Weekblad ad f 2.40 en van den Secretaris der Studie-Commissie ad f 252.06, f 502.59 is.

Bij een totaal activa en passiva, voorkomende in de Balans-rekening, van f 4463.70½, is gerekend op de afbetaling der geldleening groot f 5000, tot een bedrag van f 1200.

De vergadering, zich hiermede verenigende, wordt besloten deze administratieve bescheiden te zenden aan de Commissie van Onderzoek, voorts die ter kennisneming door de leden in Het Koloniaal Weekblad te doen opnemen en daarna op de a.s. Jaarl. Alg. Verg. in behandeling te nemen.

De Voorzitter wijst hier op het feit, dat de Vereeniging uit een geldelijk oogpunt vooruit is gegaan en dat het in de bedoeling van het Hoofdbestuur ligt het aangesproken legaat Post weder op te voeren tot een bedrag van f 5000 opdat de rente daarvan voor verschillende doeleinden zal kunnen worden benut. Voor hetzelfde doel zal er naar worden gestreefd de gelden van personen, die f 100 ineens hebben gestort en dus ten allen tijde lid der Vereeniging blijven, te kapitaliseeren en rente-gevend te maken.

De vergadering zich hiermede verenigende, wordt besloten de instemming ten deze te vragen op de a.s. Jaarlijksche Algemeene Vergadering.

De Rekening en Verantwoording geeft ten slotte nog aanleiding tot de opmerking, dat de in het afgelopen jaar genomen proef met het houden van lezingen over Koloniale onderwerpen in de provinciën slechts enkele leden tot de Vereeniging heeft doen toetreden, en over het algemeen geldelijke nadeelen heeft berokkend, zoodat, met het oog op de stand der kas, voorloopig van het houden van dergelijke lezingen niet worden afgezien.

V. De concept-begroting voor het jaar 1913 wordt voorgelezen en goedgekeurd. Zij komt vrijwel overeen met die van het jaar 1912 en heeft ook nu weer een post groot f 1800, ten behoeve van de Redactie van Het Koloniaal Weekblad.

Besloten wordt de begroting ter kennisname van de leden in ons orgaan te plaatsen en haar op de a.s. Jaarlijksche Algemeene Vergadering in behandeling te doen nemen.

VI. Ten opzichte van de aanwijzing van de kandidaten voor de commissie van onderzoek der Rekening en Verantwoording over het jaar 1912, stelt het Dagelijksch Bestuur voor dezelfde heeren

daarvoor aan te wijzen, zooals tot nu toe plaats heeft gehad, waarmede de verg. zich vereenigt.

VII. De ingekomene voordrachten inzake de vacatures van het Hoofdbestuur geven geen aanleiding tot besprekingen. De navolgende personen zullen op de a.s. Jaarlijksche Algemeene Vergadering als candidaat-lid van het Hoofdbestuur worden voorgesteld, n.l.:

Naam der Afdeeling.	Namen der aftredende leden.	Namen der voorgestelde kandidaten. (Dubbelvallen).
Amsterdam.	Mr. H. Smeenge.	E. A. H. van der Heide. Mr. J. W. Sikman.
Apeldoorn.	J. H. Calmeyer.	J. H. Calmeyer. G. Koldewijn.
Breda.	J. C. van Reyn.	J. C. van Reyn. E. G. A. Taenzer.
Nijmegen.	F. E. Luitjes.	F. E. Luitjes. D. G. J. Beyens.

VIII. Met betrekking tot de vaststelling van de plaats en van den dag der aanstaande Jaarlijksche Algemeene Vergadering wordt bepaald, dat deze zal worden gehouden te 's-Gravenhage op Vrijdag den 5den Juli a.s., 's namiddags ten 2½ ure, in het Vereenigingsgebouw der afdeeling 's-Gravenhage, Laan van Meerdervoort 187.

IX. Ten aanzien van de onderwerpen, zooals die zijn genoemd in punt 9 van de agenda, deelt de Voorzitter het navolgende mede:

a. Het Koloniaal Weekblad.

Dank zij de belangrijke bemoeiingen van den Penningmeester, nam het aantal advertenties in ons orgaan sterk toe, waardoor de toestand van Het Koloniaal Weekblad veel beter is geworden. Leidt die verbetering tot eenig materieel voordeel, dan ligt het in de bedoeling de beschikbaar komende gelden te besteden aan de uitbreiding van het redactionele gedeelte van het blad, door daaraan nog één of meer deskundigen te verbinden.

b. Informatie-Bureau.

Van de drie toegezegde werkjes, welke dit jaar door het Informatie-Bureau zullen worden uitgegeven, is dat over het Boschwezen reeds verschenen; dat over het Europeesche onderwijs in Ned.-Indië van den heer Postma, is in behandeling, terwijl dat over den Geneeskundigen dienst, zoowel civiel als militair, van Dr. Winkler, ons is toegezegd.

De heer Calmeijer (Apeldoorn) zegt, dat op de jongste Jaarlijksche Vergadering van de afdeeling de vraag is gedaan, of zij, die inlichtingen zoeken, ook in contact worden gebracht met de werkgevers of daarnaar worden verwezen, waarop de Voorzitter antwoordt, dat, terstond na de oprichting van het Informatiebureau aan al de meest toongevende werkgevers in Ned.-Indië daarvan is kennis gegeven, met verzoek van ons bureau gebruik te willen maken en ons op te geven welke werkrachten zij verlangen, doch dat ten deze nog geen antwoorden zijn ontvangen.

Het Informatiebureau zou zeer gaarne in dien geest werkzaam zijn, doch het blijft evenzeer een feit, dat de werkgevers hun eigen personeel willen uitzoeken.

c. De Studiecommissie blijft doorgaan met het verlenen van raad en voorlichting aan de studeerenden, afkomstig uit Ned.-Indië, die daarom verzoeken. In dit jaar nam, voor zoover haar bekend, hun aantal met twee toe, n.l. één uit de Bataklanden en één van Java.

d. Tentoonstellingen.

Ten dezen opzichte verkeert het Hoofdbestuur dikwijls in een moeilijken toestand. De Statuten schrijven het houden van tentoonstellingen voor, terwijl de stand der kas dergelijke groote uitgaven niet toelaat. De tentoonstellingen, welke in de afdeelingen werden gehouden, gaven doorgaans geldelijk verlies.

Teneinde ten deze toch zooveel mogelijk van onze belangstelling te doen blijken, bepaalt 't Hoofdbest. zich thans tot het deelnemen aan Tentoonstellingen, door in de Regelings-Commissie zitting te nemen, wanneer zulks wordt verzoekt en dan des verlangd, ook naar vermogen geldelijk steun te verlenen.

In verband daarmede vraagt de Voorzitter eene som van f 300 ter beschikking te stellen ten behoeve van De Internationale Tentoonstelling van Kunstnijverh. en Volkskunst, welke van 4 tot 27 Mei a.s. te Dordrecht ter viering van haar 25-jarig bestaan door de Vereeniging „Voor Vak en Kunst” zal worden gehouden en waarbij toch zeker Nederl. Oost- en West-Indië niet mogen ontbreken.

NIET DUURDER, WEL BETER DAN ANDER BROOD

ONVERPAKT BROOD is
ONHYGIENISCH
ONSMAKELIJK
ONZINDELIJK

SUMMUM LUXE-BAKKERIJ
TEL. 1035
PRINSEGR. 126
126A

J. VAN MOORSEL,
SCHOOLSTRAAT 27 - Telefoon 2014.
EERSTE HUIS in Stoffen,
Katoentjes en Flanellettes.
Specialiteit in Witte Goederen en Lingerie's.

Geïmporteerde Amerik. Schoenen
HEALTH SHOES.

HEULSTRAAT 11

M. A. GREVE = Telef. 417
Specialiteit „EIGENGEMAAKT SCHOEISEL”.

A. J. VELLEKOOP,
— ENGLISH TAILOR. —

Uitrustingen voor Oost- en West-Indië.
REGENTESSELAAN 74,
= 's-GRAVENHAGE. =

VACANT

Au Corset Français.

DEN HAAG
PRINSESTRAAT 98
Telefoon 5546.

LEIDEN
VISCHMARKT 7
Telefoon 11.

= CORSETTEN OP MAAT. =
W. J. M. FREDERIKS — Corsetière.

TECHNISCH INSTITUUT

ter opleiding voor de examens van Opzichter bij den Rijkswaterstaat en Burg. Bouwkunde, met Internaat voor jongelieden, uit Oost- of West-Indië.

's-GRAVENHAGE - Raamstraat 27.
Directeur: Architect J. M. L. LOTZ, Leeraar M. O.

Voor informatiën zich te vervoegen bij de Vereen.
„OOST EN WEST” te 's-Gravenhage.

GOEDKOOPSTE EN MEEST GESOR-
TEERDE MAGAZIJNEN VAN

DAMES- EN
KINDERKLEEDING

GEMAAKT OF NAAR MAAT

J. SCHULTE 40 SPUISTRAAT 40
DEN HAAG

3 EINDSTRAAT 3 79 WESTE WAGENSTRAAT 79
- BREDA - - ROTTERDAM -

Wij leveren het beste, het nieuwste, het meest elegante voor de goedkoopste prijzen. Kleeding naar maat in den kortsten tijd.

Met het oog op de mogelijkheid eener tentoonstelling te 's-Gravenhage in het jaar 1913, is zoo veel mogelijk rekening gehouden bij het opmaken onzer begroting voor dit jaar.

Ook zal onze Vereeniging deelnemen aan de Nederlandsche tentoonstelling van moderne decoratieve kunst en kunstambacht, welke te Parijs zal worden gehouden van Mei tot October 1914. Het plan is, dat die tentoonstelling ook Ned-Indische oude en nieuwe kunstnijverheid zal omvatten.

Onze Voorzitter heeft in de Regelings-Commissie zitting en zal dus ten deze over eenige geldmiddelen moeten beschikken, hetgeen echter later in behandeling kan worden genomen.

De heer Prakken wijst er onderwerpelijk op, dat bij ons streven om het legaat Post weder op de vroegere sterkte te brengen, voorzichtig financieel beleid gewenscht is, doch dat hij overigens geen tegenstander is van het verlenen van geldelijken steun, bijaldien wij aan tentoonstellingen wenschen deel te nemen.

De Voorzitter begrijpt zeer goed geen geld te moeten vragen, wanneer dit niet beschikbaar is en denkt daar ook niet over, doch hij blijft bij zijne meening, dat juist deelname aan tentoonstellingen voor de Vereeniging „Oost en West” een goed propaganda-middel is, geheel overeenkomstig hare Statuten. De vergadering zich hiermede vereenigende, stelt eene som van f 300 beschikbaar voor de in Mei a.s. te houden tentoonstelling te Dordt.

De heer Lamie (Arnhem) brengt onder de aandacht dat in het afdelingsbestuur is geweest op de moeilijkheid, welke er voor Indische jongelieden in is gelegen om op de Hoogere Burgerschool geplaatst te worden, hoofdzakelijk voortspuitende uit het verschil, dat ten aanzien van de toelatingsvoorschriften bestaat. Men zou gaarne zien, dat het Hoofdbestuur in Indië de noodige stappen deed om te verkrijgen, dat die toelating werd vergemakkelijkt.

De Voorzitter er op wijzende, dat de Gemeente Hoogere Burgerschool hun eigen voorschriften van toelating vaststellen, zegt echter gaarne toe ten deze de noodige informatie te zullen inwinnen.

Vervolgens deelt de heer Lamie nog mede, dat de Burgemeester van Leeuwarden het initiatief heeft genomen en een aantal personen, die bij het onderwijs zijn betrokken, te Utrecht heeft vereenigd teneinde de wenschelijkheid te bespreken van het bevorderen van het aanschouwelijk onderwijs op de scholen met behulp van films. Daarvoor zou een fonds worden gevormd en de films beurtelings en groepsgewijze rondgezonden, terwijl eene commissie dit onderwijs nader zou regelen. Spreker vond hierin aanleiding om het Hoofdbestuur op het boven medegedeelde te wijzen, omdat het zich zou kunnen verstaan met die Commissie en deze in overweging geven ook films te nemen betreffende allerlei onderwerpen van Koloniaal belang.

De Voorzitter merkt hierbij op, dat het Koloniaal-Instituut voor de vervaardiging van films, die op Ned-Indische onderwerpen betrekking hebben, reeds werkzaam is, en dat het dus beter is af te wachten wat het bestuur van dit Instituut zal doen.

Ten slotte verzoekt de heer Lamie bij de plaatsing in Het Koloniaal Weekblad van de Officiële oproepingen voor Staatsbetrekkingen in Ned-Indië daarbij zoo uitgebreid mogelijk te willen zijn. Het is toch gebleken, dat niet alle oproepingen in het orgaan voorkomen.

De Voorzitter zegt toe aan een en ander de noodige aandacht te schenken.

Mevr. v. Oeveren—v. Schaik (Utrecht) wijst op de late plaatsing in Het Koloniaal Weekblad van het verslag der Jaarl. Vergadering en van het Jaarverslag der Afdeling. Daarmede is meer dan een maand gewacht.

De Secretaris de juistheid dezer opmerking erkennende, licht de oorzaak der late plaatsing toe met de mededeeling, dat deze alleen is toe te schrijven aan gebrek aan ruimte en de noodzakelijkheid, om het uitgebreide Jaarverslag van de Vereeniging vóór te doen gaan.

Verder vestigt mevr. v. Oeveren—v. Schaik nog de aandacht op den Secretaris der afd. Utrecht den heer E. E. van Blokland, die in Mei a.s. als zoodanig zal aftreden wegens vertrek naar Soerabaja, doch ook daar ter plaatse zijne beste krachten ter beschikking der Vereeniging stelt.

Het Hoofdbestuur verzoekt mevr. v. Oeveren zijn dank te willen overbrengen aan den heer v. Blokland en hem daarbij de verzekering te geven, dat zijne bereidverklaring om als Vertegenwoordiger der Nederl. Vereeniging „Oost en West” te Soerabaja op te treden, op hoogen prijs wordt gesteld.

Niets meer te behandelen zijnde, wordt de vergadering onder dankbetuiging aan de aanwezige leden, gesloten.

E. VAN ASSEN, Secretaris.

Officiële Berichten.

Uit de Javasche Courant van 22 Maart 1912. No. 24.

Benoemingen, enz.

Civiel Departement.

Verleend: een jaar verlof aan den ass. resident J. P. W. Houtman; 2 jaar aan den magazijnmeester F. E. Hentschel; een jaar aan Mr. F. M. P. de Rijk van der Gracht; den onderwijzer C. J. van Mechelen; tien maanden aan den onderwijzer J. de Best; een jaar aan den ingenieur D. Meijer, Mr. F. B. Simon van Leeuwen, den onderw. H. A. J. van Waesberge; elf maanden aan den ass. resident F. H. Barkdij; tien maanden aan Mr. O. E. G. Vosmaer; elf maanden aan den onderwijzer L. Zeilmaker; een jaar aan den commissaris van politie A. W. V. Hinne.

Ontslagen: op verzoek eervol de teekenaar W. F. Bangert; de klerk mej. L. W. Aronds; de klerk E. R. Knauf en O. Manneveld; de onderwijzeres mej. E. G. J. van Cattenburch; de ambtenaren V. W. Ploegman; H. F. van Daalen en G. J. Franken, de commies L. Ch. Francke; de administr. ambt. G. Birnie; de klerk H. L. Witmer; mej. J. H. Berendhuijsen; mej. E. Klaassen; de onder-opzichter E. Knaud; de leerlingopziener J. L. A. J. N. de Lannée de Betrancourt.

Benoemd: tot veearts W. A. A. Roukes; tot ass. resident van Sambas H. Th. M. Pino Post; tot telegraafopzichter P. J. Schumann; tot ingenieur A. E. Kempers; tot wedana van Mlandingan Raden Ngabehi Tondo Soebroto van Djember Raden Ngabehi Brotokoesoemo; tot onderwijzer te Modjokerto P. A. Douglas.

Militair Departement.

Verleend: tien maanden verlof aan den majoor der artill. J. B. Doijer; aan den militairen ap. theker W. F. M. van Engelen en aan de hoofdverpleegster mej. A. F. van den Berg; elf maanden aan den baas-ketelmaker bij het marine-etablisement H. Hoonings.

Uit de Javasche Courant van 26 Maart 1912. No. 25.

Civiel Departement.

Verleend: een jaar verlof aan den boekhouder W. Bokhorst; de onderwijzers J. Groenema en W. Rijkee en aan den inspecteur H. C. H. de Bie; elf maanden aan den leeraar R. R. F. Verbeek, den directeur eener opleidingsschool D. Rottier; tien maanden aan dr. E. C. J. Mohr; een jaar aan den administrateur A. F. Wiederhold.

Ontslagen: op verzoek eervol de leerling-opziener D. Rijnenberg; de onderwijzeres mej. H. C. C. Smits.

Belast: met de waarneming der betrekking van lid van den R. v. J. te Padang Mr. G. G. v. d. Kaaden; te Makassar Mr. L. K. Wennekendonk.

Benoemd: tot griffier van den landraad te Amoentai M. F. Akkerman; te Makassar J. W. v/d Heijde; tot archivaris L. Stumpf en C. F. Nettekoven; tot ingenieur A. Th. van Dapperen; tot telegraafopzichter G. W. Bisschop; tot voorzitter van den Landraad te Rembang Mr. J. C. L. Cambier; te Magelang Mr. O. van Bockel; te Bantjer masin Mr. L. G. A. van Eldik Thieme; tot ass. resident van Probingsgo van Weederen; tot ingenieur 3e kl. L. van Weederen; tot onderwijzer 2e kl. A. Voets; tot hoofdcommies B. O. W., J. E. Franken; tot 2en commies W. L. Johan; tot 1en commies bij het Dep. van Gouv. bedrijven A. R. van Essen en E. E. von Ende; tot hoofdcommies bij de S.S. op Java F. W. S. Schrieder; tot onderwijzer te Madioen M. Moerdijk; te Buitenzorg H. J. Drost; te Soerabaja J. J. Koot; tot onderwijzeres te Meester-Cornelis Mevr. C. E. Velder geb. Süverkrupp.

Militair Departement.

Verleend: twee jaar verlof aan den 1en luit. Jhr. G. M. E. van Sachtelen; een jaar aan den 1sten luit. kwartiermeester J. de Vos; tien maanden aan den kapitein M. van der Vliet.

Geplaatst: te Soerabaja de kapitein der art. A. J. Loekemeijer; bij het 12e bat. de 1e luit. J. F. van der Sluijs Veer; te Batavia de idem P. F. de Groot; bij het 15e bat. de 2e luit. J. L. de Voogt; bij het 5e bat. de idem R. K. Brunet de Rochebrune; te Batavia de kapt. der art. G. C. J. Bodde.

Overgeplaatst: naar Soerabaja de kapt. der art. W. H. C. Hölle; naar het 1e depôt-bat. de 2e luit. J. R. Jochem; naar het garnizoens-bataljon van Amboina en Ternate de 1e luit. F. H. J. Engelman; van Palembang en Djambi de 2e luit. G. Pape.

ZOO JUUST VERSCHENEN.

Onze firma heeft het genoegen U te kunnen mededeelen, dat haar **Nieuwe geïllustreerde PRIJSCOURANT 1912** voor **Rijwielen, Banden en Rijwielbenodigdheden** zoo even is verschenen. Deze wordt de ons bekende handelaars en toekouhouders gratis en franco per post toegezonden. Zij die de prijs-courant niet ontvangen, gelieven deze alsnog bij ons aan te vragen.

BLIJFT OP DE HOOGTE VAN HET NIEUWSTE.

U koopt bij ons goedkoop en goed.

Aanbevelend,

S. VAN DER BIJL - Waterlooplein 96/8 - AMSTERDAM.

WISBRUN & LIFFMANN.
VEENESTRAAT 35-37. Tel. 2503. DEN HAAG.

Dames Modeartikelen.

Zijden stoffen, Fluweelen, Kantstoffen.
Alle soorten Garneeringen, enz.

Balartikelen.

Het Weekblad voor den Handeldrijvenden
en Industrieelen Middenstand,

:- verschijnt in 4 verschillende edities. :-

Welk vakblad heeft de meeste annonces
en wordt derhalve het best gelezen?

Vraag proefnr. (maar vergeet niet uw
bedrijf, opdat de voor U bestemde editie
worde gezonden) en oordeel zelf.

Amstel 18, Amsterdam.

BOEATAN

MAGAZIJN VAN INDISCHE KUNSTNIJVERHEID

HEULSTRAAT -o- DEN HAAG

NEDERLANDSCHE VEGETARIERSBOND.

Secretariaat, Brochurehandel en Vegetarisch Bureau:

HEEMRAADSINGEL 217B :: ROTTERDAM,

waar alle inlichtingen over Vegetarisme, den Bond en zijn streven
gaarne worden verstrekt en alle drukwerken te verkrijgen zijn.

LIJSTEN VAN BOEKEN GRATIS.

Leest het maandelijksch orgaan „VEGETARISCHE BODE”

onder redactie van FELIX ORTT; abonnementsprijs f2.— p. jaar.

Bekroond propagandageschrift, franco per post f0.06. — ORTT,
Brieven over gezondheid, franco per post f0.12. — DR. ANNA
KINGSFORD, Ware voeding, franco per post f0.80. — Vegetarisme
een economische noodzakelijkheid, franco per post f0.94. —

KOOKBOEKEN franco per post f0.17 en f0.95.

**Vraagt voedingsmiddelen gesteld onder toezicht van
den Nederlandschen Vegetariërsbond. — Dit geeft
afdoende waarborgen.**

Biedt zich aan

om zoodra mogelijk naar JAVA te vertrekken:
een vertrouwde BABOE,

vrij van zeeziekte en van de beste getuigschriften
voorzien.

Adres: A. G. PULLES—VAN POPPEL, Gorinchem.

Ter overname gevraagd:

NETTE INBOEDEL, door Indisch Officier,
die begin Mei met vrouw en drie kinderen
in HOLLAND komt.

Br. franco onder letters **A. J. E.** aan
NIJGH & VAN DITMAR, Amsterdam.

N.V. DE HAAN's Bioscope-Theaters
„OLYMPIA-THEATER“
 =0= ELITE BIOSCOPE =0=
 PRINS HENDRIKPLEIN 3 = Telefoon 6295

Afwisselend Schitterend Programma.

Woensdag, Zaterdag en Zondag MATINÉE.

ENTRÉE 50 en 25 cent, zoowel 's avonds als 's middags.

VACANT

NAAML. VENN. ELECTRISCHE DRUKKERIJ „LUCTOR ET EMERGO“ = DEN HAAG

Verschenen de TWEEDE, GOEDKOOPE DRUK van:

Door Duisternis tot Licht

GEÏLLUSTREERD

Gedachten over en voor het Javaansche volk

VAN WIJLEN

RADEN ADJENG KARTINI.

INGENAAID f 2.40.

GEBONDEN f 2.90.

DE EERSTE DRUK, DIE IN JUNI 1911 VERSCHEEN, WAS IN ENKELE MAANDEN UITVERKOCHT.

UITVOERIG PROSPECTUS WORDT OP AANVRAAG FRANCO TOEGEZONDEN.

Voor Mech. ZONSCHERMEN,
ROLLUIKEN,
 MARQUIZEN,
 JALOUSIEËN,
 Serredekkingen,
 enz. enz.

is beslist het **Wagenstraat 90, DEN HAAG.**

Op 13 Int. VAKTENTOONSTELLINGEN steeds met goud bekroond Hoogste onderscheiding GRAND PRIX.

H.H. Architecten en Aannemers verzuimen niet aan dit adres prijsopgave te vragen zijnde soliedst en goedkoopst.

VAN SEVENTER & PALUDANUS
 Vlamingsstraat 21,
 DEN HAAG - Teleph. 4214.

Eerste klasse en toch het goedkoopst adres voor Heerenkleeding naar maat. SPECIAAL ADRES voor Uitrustingen.

Indisch Restaurant

Vereeniging „OOST EN WEST“

LAAN v. MEERDERVOORT 187

Telefoon 2655.

INDISCHE KOKKIE

Plat du Jour à f 1.—.

Diners vanaf f 1.50.

Uitzending van allerlei Schotels en Gebakken met verhooging van bezorgloon.

WAT

brengt ieders belang mede bij de aanschaffing van HEEREN- en KINDERKLEEDING?

DAT

men onberispelijke coupe, soliede stoffen en prima afwerking

KRIJGT VOOR DEN LAAGSTEN PRIJS.

HET AANGEWEZEN ADRES DAARVOOR IS EN BLIJFT

LIJNKAMP's KLEEDINGMAGAZIJN

GROENMARKT, HOEK NIEUWSTRAAT, TEGENOVER HET STADHUIS.

Weekblad voor Indië,

onder Hoofdredactie van M. VAN GEUNS,

te SOERABAJA.

Prijs per 3 maanden f 2.50

Men kan zich abonneeren bij den agent voor Nederland: Uitgevers Maatschappij „Het Gemeenschappelijk belang“ NIEUWE MOLSTRAAT 20, DEN HAAG.

HOTEL-RESTAURANT SANTOSA.

Telefoon 1896. - 's-GRAVENHAGE.

Indisch Restaurant PIEPER BAARS

PRINS HENDRIKPLEIN 3a, 3b, 4.

Plat du Jour vanaf f 0.80.

Diners vanaf f 1.—.

Uitzending van alle gerechten en Diners.

Aanbevelend:

L. HANNEMANN, Eigenaar.

O. C. L. VOSVELD, Opticien, Hof-, Rijks- en Gemeenteleverancier - KORTE POTEN 42. - Telefoon 3957 - 's-GRAVENHAGE.

GELIEVE S.V.P. OP NAAM EN WOONPLAATS TE LETTEN.

Specialiteit in Gouden Brillen en Pincenez, Barometers, Thermometers, Veld-, Theater- en Marinekijkers, Breukbanden, Buikbanden en verdere instrumenten. — Maatnemen en aanleggen v. Dames geschiedt door vrouwelijke behandeling.

Specialiteit in ANATOMISCHE MODELLEN.

A. A. BOLT = CONFISEUR
PATISSIER

HOFLEVERANCIER.

BANKASTRAAT 4c, 4d, 4e, 4f -:- 's-GRAVENHAGE.

ECHTE INDISCHE SPEKKOEK.

Ook verkrijgbaar in „BOEATAN”, Heulstraat 19.

Speciaal Magazijn van PARAPLUIES, PARASOLS EN CAS en WANDELSTOKKEN.

MARGUÉRITE (Wett. Ged.)

CORNS. WASSENAAR, Zoutmanstraat 29, tusschen Piet Heinstraat 's-GRAVENHAGE.
en Prins Hendrikplein.

Eigen atelier voor overtrekken en repareren.

Telefoon HAAG 1647.

De 's-Gravenhaagsche Wasch- en Strijkinrichting **CHEMISCHE WASSCHERIJ**

A. G. DE KLEIN

Rembrandtstraat 318—332 - DEN HAAG

WASCHT, STRIJKT en BLEEKT ELECTRISCH.

Vraagt prijsopgave van Opmaak- en Niet-Opmaakwasschen. Speciale inrichting voor het opmaken van Indische Uitrustingen.

1e KLAS FIJNGOED STRIJKINRICHTING.

Wie een **NAAIMACHINE** nodig heeft en geene „**SINGER**” koopt, benadeelt zichzelf.

Aan nevenstaand uithangbord zijn de winkels te herkennen, waar **INDERDAAD SINGER-Machines** verkocht worden.

SINGER-MAATSCHAPPIJ,

AMSTERDAM, KALVERSTRAAT 60-62.

Overal Depôts.

GROBBE = COMESTIBLES.

Bankastraat - Fr. Hendriklaan - Theresiastraat.

VACANT

** Bij het INFORMATIE-BUREAU van de Vereeniging „Oost en West”, Heulstraat 17, Den Haag, zijn de navolgende werkjes verkrijgbaar:

a. Jaarverslag der Vereen. 1910, geldelijke verantwoording van het Hoofdbestuur over de jaren 1909 en 1910, enz.

en

Opgave van de Eereleden, de samenstelling der verschillende besturen en commissies.

Prijs: 1 exemplaar f 0.20 en f 0.03 frankeerkosten.

b. Een Boekje over onze Oost voor hen, die er niet geweest zijn, door J. H. en H. B.

Prijs: 1 exemplaar f 0.10, 50 ex. f 2.80;

voor Departementen en Leden der Maatschappij tot Nut van het Algemeen f 2.20 per 50 ex., plus 25 cent frankeerkosten.

c. Onze Oost II: iets over den Inlander en zijn Zieleleven, door T. J. BEZEMER.

Prijs: 1 exemplaar 5 cent, 50 ex. f 2.—;

voor Departementen en Leden der Maatschappij tot Nut van het Algemeen f 1.55 per 50 ex., plus 25 cent voor frankeerkosten.

** Bij de Firma MARTINUS NIJHOF, Lange Voorhout 9, Den Haag, zijn verkrijgbaar gesteld:

a. Onze West:

I. De Kolonie Suriname, door REMAN IRÛS;

II. De Kolonie Curaçao, door M. VICTOR ZWIJSEN, Oud-Rector van het Colegio „Santo Tomás” te Curaçao,

Prijs per exemplaar f 0.25 en f 0.03 frankeerkosten.

b. Staats- en particuliere betrekkingen in onze Overzeesche Bezittingen; Werkkring en Vooruitzichten.

No. I. De Bestuursambtenaren in Nederlandsch-Indië.

Prijs: f 0.25 per exemplaar en f 0.02 frankeerkosten.

No. II. De Geëmployeerde bij de Javasuikeer-Industrie.

Prijs: f 0.20 per exemplaar en f 0.02 frankeerkosten.

No. III. De Rechterlijke ambtenaar in Nederlandsch-Indië.

Prijs: f 0.15 per exemplaar en f 0.01 frankeerkosten.

No. IV. De Ingenieur in Nederlandsch-Indië.

Prijs: f 0.40 per exemplaar en f 0.03 frankeerkosten.

No. V. De Ambtenaar bij het Boschwezen in Nederlandsch-Indië.

Prijs f 0.20 per exemplaar en f 0.02 frankeerkosten.

Vereeniging OOST en WEST

Afdeling 's-GRAVENHAGE.

Aan het Bureau LAAN VAN MEERDERVOORT 187, zijn van 10—12 en van 2—uur inlichtingen te bekomen omtrent de volgende personen die werk zoeken.

Men kan die inlichtingen ook per brief vragen aan den Secretaris der Commissie voor hulp aan werkzoekenden, den heer G. C. A. DE WITT, Reinkenstraat No. 56.

Zes dames en één heer voor pianolessen.

Eene dame voor het geven van lessen in de Engelsche taal.

Eene dame voor het geven van lessen in de Fransche, Duitsche en Engelsche taal; hoofdaacte middelbaar Engelsch en Lager Fransch en Duitsch.

Eene Dame voor schrijf-, copiëer- of vertaalwerk uit het Fransch. Duitsch of Maleisch.

Een heer, oud-onderwijzer Kweek-school voor Inl. onderwijzers, voor het geven van lessen in de Maleische taal.

Eene jonge dame voor het geven van lessen in teekenen en schilderen.

Twee jonge dames voor Gouvernante naar Indië, waarvan eene H.-acte heeft.

Een juffrouw, oud 26 j., P. G., wenscht als kinderjuffrouw naar Indië te gaan, was reeds 2 jaar te Batavia als zoodanig werkzaam.

Twee jonge dames voor vioollessen, ook aan eerstbeginnenden.

Beschikbaar voor de reis naar Indië drie zeebaboe en een inl. manlijke bediende.

Twee jonge dames voor kinderjuffrouw naar Indië.

Indische dienstboden kunnen zich aangeven in LAAN v. MEERDERVOORT 187 voor eene verandering van dienst, of een dienst bij een naar Indië terugkeerende familie; hetzij schriftelijk of mondeling; Voor eene voorloopige opname tot het tijdstip van weder in dienst treden bestaat geen gelegenheid.

Leden van O. en W., geen direct belanghebbenden, worden verzocht zo nodig hunne hulp hierin te willen verleen.

Een geg. Ond.-Officier O.-I. L. voor eenig administratiewerk, geldinkasseeren, magazijnmeester.

Eene Dame voor zanglessen.

Twee heeren voor het geven van lessen in Maleisch en Javaansch, waarvan één ook in Indisch Staatsrecht.

Twee Dames voor het geven van lessen aan spraakgebrekkigen.

Twee geg. O.-I. militairen voor op passer of magazijnknecht.

Eene dame voor hygiënische ademptgymnastiek.

Eene Dame voor administratieve werkzaamheden.

Twee bekwamelinnennaaiers, waarvan een uit naaien gaat van 9—5 uur.

Eene jonge dame (diploma muziekpiano en zang), wenscht met eene familie naar Indie voor les geven aan kinderen en behulpzaam in het huishouden.

Eene jonge dame, bekend met moderne talen, voor machineschrijven en stenographie.

Eene jonge dame om tegen vergoeding passagekosten gedurende de reis naar Indië toezicht op kinderen te houden.

INSCHRIJVINGSBILJET.

De Ondergeteekende wenscht Lid te worden van de Vereeniging „OOST EN WEST” en zijne contributie te bepalen op

Handteekening:

Woonplaats: